

R

In dit nummer:
De
Tramstoringen-
actie
te Haarlem.

RADIO- EXPRES

KORTEGOLF-ONTVANGST

Eenvoudige en moderne ontvangmiddelen voor Radio-Telegrafie en Telefonte

door J. J. NUMANS.

Prijs: ingenaald f 4.—, gebonden f 5.50.

Nº 48

7 NOV. 1925

20

MOER KERK

Onze typen
BIVenBV voldoen aan alle eischen die aan werkelijk 1^e klasse toestellen mogen worden gesteld.

FIRMA W. BOO/MAN
 97 WARMOE//TRAAAT. TEL 49103
AMSTERDAM

ieder Nederlander

Wanneer Gij op Uw verlanglijstje zet koopen bij

CH. VELTHUISEN,
 Oude Molstr. 18, tel. 12412
DEN HAAG

zoeken wij het beste voor U uit!!

STERLING LUIDSPREKERS vanaf f 20.00. De nieuwste NUTMEG artikelen. Degelijke DUBBEL TELEFOONS vanaf f 7.50. VARTA ANODE ACCU's 10 Volt f 2.70. VARTA ANODE ACCU's 20 Volt f 5.40.

UIT VOORRAAD LEVERBAAR.

De PHILIPS B 406, prijs f 8.—.

De eindlamp waar

trotsch op mag zijn is....

TELEFUNKEN

PRIJSVERLAGING

De prijs der
SUPEREINDLAMP R E 209
 is VERLAAGD tot
f 8.—.

TELEFUNKEN

Vertegenw. door SIEMENS & HALSKE A.G.
 Filiale 's-Gravenhage, Huygenspark 38-39

N. R. W.

Korte golf-spoelen.

Voor golfengten onder 650 M.
 Serie van 5 stuks (95-635 M.) gemont. f 9.50.

NED. RADIOWERKEN
 TE DOORN

N.V. Handelsvereniging voorheen L. TERWAL
AMSTERDAM, Ceintuurbaan 254. Tel. 29456.

Filialen { ROTTERDAM, Haringvliet 36, Tel. 9209.
 Oosterkade
 HAARLEM, Kleine Houtstraat 37.

HET ADRES voor alle voorkomende Radio-onderdelen en complete toestellen

Radio-onderdelen

TELEFON-FABRIK A. K. G. vorm. J. Berliner

Ingenieurs- en Verkoopbureau H. Stiegel
 Prinsengr. 851 Amsterdam Tel. 37348

HOLLAND UTRECHT
 4.50 RADISPAR / 4.50

N. V. L. ZÉLANDER. AMSTERDAM
 SINGEL 142/144

ETHOVOX
 LOUDSPEAKERS

BURNDEPT
 RADIO-ONTVANGAPPARATEN

ETHOPHONE V

Filiaal: ROTTERDAM, Ged. Glashaven 23/25

RADIO-EXPRES

WEEKBLAD VOOR RADIO-TELEGRAFIE EN -TELEFONIE

OFFICIEEL ORGAAN VAN
DE NED. VER. VOOR RADIO-TELEGRAFIE.
REDACTEUR: J. CORVER.

UITGAVE VAN N. VEENSTRA,
LAAN VAN MEERDERVOORT 30, DEN HAAG.
TELEFOON 32112.

DIT BLAD VERSCHIJNT IEDEREN VRIJDAG.

De abonnementsprijs bedraagt, bij vooruitbetaling, f 3.— per halfjaar voor het binnenland en f 5.— voor het buitenland, per postwissel in te zenden aan het bureau van Radio-Expres, Laan van Meerdervoort 30, den Haag. — Losse nummers f 0,20 per stuk.
Correspondentie, zoowel voor Administratie als Redactie, gelieve men te zenden aan het adres: **Laan van Meerdervoort 30, 's-Gravenhage.**
Het auteursrecht op den volledigen inhoud van dit blad wordt voorbehouden volgens de Wet op het Auteursrecht van 23 September 1912, Staatsblad n° 308.

ORGANISATIE.

Van de plaats, dien de omroep in ons leven is gaan innemen, zijn we ons al weer ter nauwernood meer bewust.

Een bijzondere gebeurtenis nu en dan stelt 't ons duidelijker voor oogen.

Ieder zag de vorige week in de kranten de berichten over de ziekte van koningin Alexandra. Toen Zaterdagochtend het doodsbericht verscheen, heeft de krantenlezer het met de gewone onaandoenlijkheid aanvaard en is verder gegaan.

Hoe geheel anders was het voor hen, die Vrijdag in den vooravond het feit hoorden door Daventry! „De koninginmoeder is heengegaan. Het Britsche volk schaart zich rondom zijn in rouw gedompeld koninklijk huis. Alle stations sluiten gedurende een half uur om daarna een kleinen rouwdienst te brengen.”

Precies een half uur later komt Daventry terug; zacht ruischt een koorzang uit den luidspreker; daarna schetst in heel enkele, sobere woorden, een geestelijke den band, die tusschen de overledene en het Britsche volk bestond; de treurmarsch van Chopin sluit de plechtigheid, waarna de onderbreking van alle programma's wordt aangekondigd tot later in den avond; voor de programma's der eerstvolgende dagen zal rekening worden gehouden met de wenschen der naast betrokkenen...

Dit mee beleven van een gebeurtenis uit het publieke leven van een ander volk is van een wondere indrukwekkendheid, waarbij grenzen, afstanden en nationaliteitsverschillen zich anders aan ons voordoen dan te voren.

Maar welk een organisatievermogen zit er in die Britsche Omroepmaatschappij, die dit verwezenlijkte. Die keurige, sobere plechtigheid, een half uur na het binnenkomen van het bericht... Alle hulde voor hen, die dit gereed brachten.

En terwijl we luisterden naar den treurmarsch, werden we per stadstelefoon opgebeld om een andere kwestie van organisatie.

„Luistert u misschien op 't oogenblik naar het weerbericht?” We moesten kennen van niet. „Nu, dan moet ik het u toch even zeggen. Daar zijn nu Vaz Dias via Hilversum, het K. N. M. I. met zijn eigen zender en Vossegat met zijn knetervonk alle drie op 't zelfde moment bezig het zelfde weerbericht te geven zóó, dat ze alle drie elkáár storen!”

Moeten we nu zeggen: dát is N e d e r l a n d s c h e organisatie? Neen, van organisatie is dit geen voorbeeld.

Over dat weerbericht — vooral over de editie van Vossegat — ontvingen we den laatsten tijd allerlei klaagliederen. Toch zijn we het nog niet eens met hen, die het heelemaal willen laten verdwijnen. Het is voor de tegenwoordige luisteraars jammer genoeg, dat zij van Morsegetik totaal niets meer verstaan. Daarover praten we een ander maal nog eens.

C.

WIE HELPT MEDE ?

De R. K. Stichting de Wijnberg te Grave, waar blinde kinderen van 1 jaar en ouder, en oude menschen verpleging vinden, heeft eenige malen een radio-toestel in bruikleen gehad, en nu zou het

Bestuur van deze Stichting gaarne een eigen toestel hebben, maar de financiën laten niet toe een toestel te koopen.

De heer L. F. T. Herreburch, Langestraat 20, te Amsterdam, doet daarom een beroep op de weldadigheid van alle radio-liefhebbers en liefhebsters ten einde een kleinigheid te offeren. Bijdragen kunnen aan bovengenoemd adres worden gezonden en zullen ieder afzonderlijk worden verantwoord.

Het doel is, het toestel voor het St. Nicolaasfeest te plaatsen, en als men zich de vreugde van deze blinde kindertjes en oude menschen indenkt als zij op dezen avond in diepe aandacht zullen luisteren naar hetgeen het radiotoestel ten gehore brengt, dan zal men niet nalaten een bijdrage voor dit doel af te zonderen.

Reeds werd voor dit doel beschikbaar gesteld: 1 accumulator door de fa. Varta, Spuistraat, Amsterdam en 1 anode batterij door de fa. Elfa, Valckenburgerstraat, Amsterdam.

KORT VERSLAG DER ACTIE IN ZAKE „TRAMSTORINGEN” TE HAARLEM.

Op 6 October j.l. werd in het leven geroepen een commissie uit de afdeling Haarlem der N. V. V. R. (korthedshalve genoemd de „tramcommissie”), bestaande uit den heer H. J. Mulder, chef van tractie en materieel der N.Z.H.T.M. en de Technische Commissie, die tot doel heeft in samenwerking met de Directie der N.Z.H.T.M. te onderzoeken wat gedaan kan worden om de „tramstoringen, zooveel als mogelijk is, op te heffen. In

een brief, gezonden aan de directie der N.Z.H.T.M. werd gewezen op den vrijwel onhoudbaren toestand in dezen en werd om maatregelen verzocht, om hierin verbetering te brengen.

Op 22 October vond plaats een bespreking tusschen de Dir. der N.Z.H.T.M. en de vertegenwoordiging der Haarlemsche afdeling der N. V. V. R.

De vertegenwoordiging der Haarlemsche Radio-Sociëteit was verhinderd te komen. Op die conferentie, waar eenige algemeene verschijnselen en eventueel te nemen proeven beproven werden, bleek ons dat we op een zeer welwillende medewerking van de zijde der Directie der N. Z. H. T. M. konden rekenen. Na afloop der besprekingen kon onze voorzitter dan ook wel rekenen uit aller naam te spreken, toen hij de Directie bij voorbaat reeds hartelijk dank zegde voor de betoonde welwillendheid.

Besloten werd in den nacht van 6—7 November eenige proeven op de lijn Verwulft—Overveen te nemen.

Op 3 November had nog plaats een onderlinge bespreking van de tramcommissie, onzen voorzitter en den vertegenwoordiger der Haarlemsche Radio-Sociëteit, waar de proefnemingen nader georganiseerd werden.

De proeven in den nacht van 6—7 November van 12—2.20 uur.

Na den dienst reed één motorwagen op de lijn Verwulft—Overveen heen en weer en wel op verschillende manieren. Langs de lijn waren 5 luisterposten, die alle storingen (zwak, matig, sterk) noteerden. De horloges waren daartoe nauwkeurig gelijk gezet en werden na afloop nog gecontroleerd om de tijden te corrigeren. Den luisteraars was de in-deeling der te nemen proeven niet medegedeeld.

1e rit, zonder rijstroom, met licht (de motorwagen werd getrokken door een vrachtauto):

Alle posten noteerden sterke en zeer sterke storingen.

2e rit, met rijstroom, motoren in serie zonder afschakelen, zonder licht:

De posten noteerden zwakke tot matige storingen.

3e rit, met rijstroom en met licht: De posten meldden zwakke tot matige storingen en bij afgeschakelde motoren sterke storingen.

4e rit, met rijstroom en met halve verlichting.

Ook nu noteerden de posten zwakke tot matige en sterke storingen.

Deze proeven gaven dus een bevestiging van de theorie dat onderbreking van een betrekkelijk geringen stroom (i.c. den lichtstroom) de sterkste storingen te weeg brengt doordat oscillerende vonken optreden. Bij grotere stroomsterkte (motorstroom) krijgt men bij afslaan

van den beugel boogvorming, die minder stoort. Wissels, kruisingen en bochten, waar de beugel spoedig afslaat, veroorzaken de sterkste storingen.

Van zeer grooten invloed is ons ook gebleken de voortplanting van de sturende hoogfrequente trillingen, door de vonken opgewekt, langs de lijn. Eenige merkwaardige gevallen deden zich voor, o.a. aan het eind van den 3en rit, toen de motorwagen ging stoppen in Overveen, de motoren werden afgeschakeld en alleen nog lichtstroom gebruikt werd, noteerden alle posten, ook de posten 1 en 2 bij het beginpunt van de lijn, sterke storingen! Het omgekeerde deed zich ook voor: Storende hoogfrequente trillingen, niet eens afkomstig van de „proeflijn”, maar van een andere lijn die de proeflijn vlak bij het beginpunt op het Verwulft kruist(!), plantten zich voort tot heel tot het eindpunt in Overveen, waar de posten ook nog sterke storingen noteerden! De motorwagen stond toen stil aan het eindpunt in Overveen!

In dit opzicht zullen lijnen, waar tegen overspanning condensatoren tusschen lijn en aarde zijn ingeschakeld (b.v. de lijn der N. Z. H. T. M. tusschen Leiden en Den Haag) waarschijnlijk gunstiger zijn. De proeven, die door de beide Directeuren persoonlijk werden bijgevoerd, zullen herhaald worden met koolsleepstukken nadat de bovenlijn door het uitsluitende gebruik daarvan volkomen glad is geworden.

Rest ons nog te vermelden dat de storingen beoordeeld werden naar de sterkte van Daventry, dat Vrijdagsnachts uitzendt tot 2.20.

Haarlem, 20-11-'25.

Namens de „tramcommissie” van de afd. Haarlem der N. V. V. R.:

E. W. OTT.

KORTE-GOLF-NIEUWS.

Het verkeer Nederland—Indië.

Naar aanleiding van een artikel in Radio-Expres aangaande de verbinding tusschen Nederland en Indië kan ik u melden, de kortegolftzender PCLL gehoord te hebben op Zondagmorgen 11 October 5.30 plaatselijke tijd, toen ons schip te Macassar lag. Sterkte R6. Niet geheel constant. De ontvangst geschiedde met detector + 1 l.f., en de uitgezonden proeftekst was met eenmaal seinen gemakkelijk te nemen.

Mocht ingenieur Koomans gesteld zijn op rapporten uit plaatsen buiten Java gelegen, zoo was het niet ondienstig indien proef geseind wordt, er bij te geven qrx met den tijd.

Amateurs worden hier in het geheel niet of te laat ingelicht door tijdschriften uit Holland, welke een maand oud zijn.

Vooraf voor daglicht-verbindingen is dit van belang, men blijft dan doorluisteren.

Malabar is op 45 M. van Macassar tot Hollandia (Nieuw Guinea) overdag te hooren.

Teekens zijn na zonsondergang enorm sterk, constant en te Ternate bijv. nam ik pkx zonder antenne en aarde.

a/b s.s. van Noort.

J. R. NELIS.

Bij de Engelschen.

g5MO, de secretaris der Britsche Sectie I. A. R. U. gaat als telegrafist aan boord van een Cunard Liner een reis om de wereld maken. Het nuttig effect der reis zal tot een maximum worden opgevoerd door een kortegolf installatie mede te nemen. De ontvanger, een 8-lamps Reinartz, is gereed en heeft met succes proefgestoomd. De afmetingen van het complete toestel zijn slechts 10 x 10 x 25 c.M. De zender wordt uitgerust met een 5-watter (UV 202) of met een 201-A type met 400 volt plaatvoeding door een motor generator.

g5SI moet zijn accu om de paar dagen 2 K.M. ver dragen voor oplading. Deze accu levert behalve den gloeistroom voor zend- en ontvanglampen ook nog de energie voor een kleine 400 volt generator. **g5SI** is dus aangewezen op QRP proeven; hij was QSO pr met 0.3 watt en werkte met u1PL en u1CMX watt 0.65 watt plaatenergie. Verder verkreeg **g5SI** met 3 Zedders verbinding met minder dan 10 watt input. De gebruikte antenne is slechts 8 M. hoog en 12 M. lang.

g2LZ heeft gewerkt met de Zedders 1AO, 1AX, 2AC, 2AE, 4AR en de Aussies 2IJ, 2LO en 3BD. **g2LZ** heeft ook verbinding gehad met c4AZ.

g2NM heeft verscheiden malen in de ochtenduren met a7JB (Tasmania) gewerkt met telefonie. De zender van **g2NM** gebruikt 50 ampère gloeistroom, waardoor o.a. zes 250 watt lampen gevoed worden, die als modulators dienst doen.

g6RM meldt QSO met u, pr, bz, ch, a en z. Hij heeft een reeks interessante proeven gedaan met het laboratorium der Amerikaansche Marine te Bellevue, NKF.

g6TD is in communicatie geweest met zeven Zedders met 70 watt input.

g6TM heeft met talrijke Amerikanen gewerkt en met ch2LD, z1AO, z1AX, z2AC, z2AE, z2XA, z4AA, z4AR, z4AS, a2CM en a38Q.

g6LJ heeft verbinding gehad met z2AC, z4AR en bz1AB. Hij hoorde u6CGW en u7OB en ontving een rapport van u6CTO. **g6LJ** meldt, dat hij „the worlds best receiver” gaat bouwen. We kunnen dus spoedig eenige DX records verwachten.

g2SZ heeft verbinding gehad met de Zedders 1AO, 1AX, 2AC, 2AE, 2XA, 4AA, 4AK, 4AL, 4AR, 4AS en de Aussies 2TM, 2YI, 3BD, 3BQ, 3LM, verder met 5

Zuid-Amerikanen en m1B. g2SZ werd gehoord door 4 Amerikaansche zessen en had telefonische verbinding met 2' u's.

Carillon concert van WGY.

Geregeld zal in den nacht van Zondag op Maandag het uit 53 klokken bestaande carillon der Park Avenue Baptist Church in Schenectady, N.-Y., U. S. A. via het General Electric omroepstation WGY op 380 M. golflengte te hooren zijn. Het carillon zal door den Belgischen beiaardier Anton Brees worden bespeeld van 0020—0050 A. T.

Op 600 meter.

21 Nov. 11. te 2332 A.T. was een lampzender met QSB (50 perioden wisselstroom, slecht afgevlakt) een QSC zeer QSA te hooren op QRH 600, seinende: „CQ CQ (eindeloos!) de CAN“, dit station is gevestigd te Leiden, verzoeke rapport over de uitzending.

Noordwijk aan Zee.

R. T.

KDKA.

De 64-M.-golf van KDKA, East Pittsburgh „komt weer door“. 20 November 11. tusschen 0100 en 0200 A. T. was de zender aangesloten op de Universiteit te Pittsburgh voor een serie populair-wetenschappelijke voordrachten, speciaal samengesteld voor de microfoon. Er werd o.a. het eerste gedeelte van een elementaire radiocursus gelezen. De geheele cursus (3 lessen) is bij KDKA gedrukt verkrijgbaar voor den prijs van 1 dollar. Verder behandelde een andere spreker de meteorologische verschijnselen in de Vereenigde Staten. Opvallend in vergelijking met de Europeesche stations is het vlotte en natuurlijke spreken; vlg en slordig en toch goed te verstaan. Men heeft geen oogenblik den indruk, dat de sprekers zich moeite geven voor een duidelijke uitspraak. Het geheel is daardoor ook veel natuurlijker. De zuiverheid der muziek valt echter tegen. Dit laatste verschijnsel werd mij ook bevestigd door verschillende kennissen, die meer dan eens in de gelegenheid waren, de Amerikaansche muziek van dichtbij te hooren.

R. T.

Diversen.

nLAB, waarnaar in de beide laatste nummers van R.-E. werd gevraagd, is een kortegolf experimenteerstation van de Genie, Kromhoutkazerne, Utrecht.

nPB10 heeft Zaterdag 14 Nov. om 11.15 G.M.T. een QRP proef met 8BNN gedaan. De energie werd verlaagd van 80 watt tot 9 watt. Dit gaf een verschil in QRK van R8 op R6! QRB was 420 K.M.

s2CO, QRA: Radiokoulu, Santahamina, Helsinki, Suomi, Finland. Dit experimenteerstation werkt met 1500 volt chemisch gelijkgerichte wisselstroom op de plaat

DRAADLOOZE CARICATUREN.

HET NIEUWE BAANTJE

De Haagsche gemeentelijke antenne-controleur in actie.

bij 100 m.A. plaatsroom. Antenne is verticaal, 30 M. lang. Antennestroom is 1,5 Amp. QRH: 47 M.

U.

C. C. V.

nLAB. Ir. H. Nordlohne, ingenieur van den militairen Radiotelegraafdienst, schrijft ons:

Naar aanleiding van de vraag, gesteld door P. op pag. 794 in No. 46, en naar aanleiding van een bericht op pag. 805 in No. 47 van Uw tijdschrift kan ik U mededeelen dat nLAB een zender is in het radio-laboratorium der Genie in de Kromhoutkazerne te Utrecht.

TE HOOGHE OMROEPLASTEN.

Het Hoofdbestuur der Deutsche Posten maakt bekend, dat het aantal omroepvergunningen in Duitschland in de laatste tijd sterk achteruitgaat, geheel in

tegenstelling met de steeds toenemende belangstelling, waarin zich de omroep mag verheugen. Dit wijst erop, dat voor zeer vele eigenaars van radiotoestellen een bedrag van 2 R.M. per maand (14.40 per jaar) veel te hoog is. In verband met dit verschijnsel (ook in Engeland is het trouwens op vrij groote schaal waargenomen bij een belasting van f 6 per jaar) dient de Staatscommissie, die belast is met de oplossing van het omroepvraagstuk rekening te houden met de financieele draagkracht van den gemiddelden Nederlander. Een bedrag van f 10, dat herhaaldelijk in de Nederlandsche pers genoemd werd, zal niet bevorderlijk zijn voor de populariseering van de radio. De destijds door Radio-Expres gehouden enquête wees ook in een andere richting.

R. TAPPENBECK.

De heer H. M. Akkerman te Deventer schrijft :

In het nummer van de vorige week werd een te Rotterdam waargenomen storing gemeld van Hilversum, welke aangeduid wordt als een aanhoudend gekraak.

Ongeveer vier of vijf maanden geleden deed ik hier de zelfde ontdekking, vooral 's morgens ongeveer tusschen negen en elf hoorde ik dikwijls, het hevigst op de 1000 meter golf, doch ook tot ongeveer 1600 meter, een plotseling optredend gekraak, hetwelk ongeveer drie tot vier minuten aanhield en dan even geheimzinnig verdween als het gekomen was, om dan na twee of drie minuten weer terug te komen. Bijna bij iedere uitzending van Hilversum nam ik het waar, in het algemeen zowel 's morgens als 's avonds en soms ook des Zondagsmorgens voordat Hilversum met de uitzending begon. Ook heden avond hoorde ik weer de zelfde storing, en zelfs op de 100 meter luisterend hoorde ik zoo nu en dan hetzelfde gekraak.

Ik woon op ongeveer drie honderd meter van een ziekenhuis, waar gewerkt kan worden met X-stralen. Zou het mogelijk zijn, dat dit de oorzaak kan zijn, hoewel ik niet begrijp, dat daar dan voortdurend mee gewerkt wordt op dikwijls zoo ongelegen uren.

De heer B. Boogaardt te Krimpen a. d. Lek meldt:

Het station „iets boven Brussel”, waarop de heer Schuitemaker de aandacht vestigt, is ongetwijfeld hetzelfde station waarover ik u reeds drie weken geleden geschreven heb en dat nadien in de „Radio-telefoongids” is opgenomen. Het is dus niet Stockholm, doch Malmö, dat veelal het programma van Stockholm uitzendt. Aanroep: „Stockholm rund radio” („rund” uitgesproken als „run”). De golfteugel werd door mij geschat op 270 M. en is nader in de „Radio-telefoongids” opgegeven als 271 M. Zowel wat programma als sterkte en modulatie betreft, is het een zeer goed station, doch zoo hard als Hilversum, wordt het hier niet ontvangen; bovendien is het niet vrij van fading.

Ook de heer Ir. J. J. de la Fontaine Schluiter, den Haag, wijst erop, dat 't bedoelde station Malmö is, dat grootte deelen van het program van Stockholm geeft. Bepaalde uren zijn niet precies op te geven.

Vrij geregeld geeft Malmö Zondagsmorgens tegen 10.20 een hoogmis uit de een of andere kerk uit Stockholm, om 5.20 's namiddags het klokspel van den stadhuistorien en daarna het lof uit een andere kerk, alles uit Stockholm. Op Zondagavond tusschen 9.20 en 10.50 of tusschen 9.35 en 11.20 worden buitenlandsche programma's opnieuw uitgezonden. Zoo hoorde ik eenigen tijd geleden de muzik van de opera Aïda, die door Daventry werd uitgezonden en mij via Stockholm en Malmö bereikte. Met 1 detector en 1 laagfrequent is Malmö buitengewoon duidelijk in de telefoon te hooren. Verder geeft Malmö van 12.15—12.20 's avonds het tijdsignaal van Nauen.

Bovenstaande gegevens zijn ontleend aan een van de laatste nummers van Svenska Dagbladet.

Verder onderstreep ik volkomen de klacht van den heer Regtering te Rotterdam, eveneens in de „R. E.” van 20 Nov. j.l. betreffende storingen bij ontvangst van Hilversum.

Andere amateurs hier in den Haag, hebben met hetzelfde euvel te kampen. Is de oorzaak dezer storingen reeds bekend?

De heer C. van Wijk, Essenburgsingel 23a, te Rotterdam schrijft:

Naar aanleiding van het schrijven van den heer Regtering zou ik u willen mededeelen, dat door mij hetzelfde is geconstateerd. Het geratel is echter van dien aard, dat luchtstoringen niet de oorzaak kunnen zijn, doch ik terugdenk aan een schrijven van den heer Akkerman, alhier, ca. een jaar geleden, waarbij de schuld werd gegeven aan de installatie der Spoorwegen aan den Stationssingel. Is dat misschien ook thans weer niet de schuldige?

Ergers is echter de storing die veroorzaakt wordt door een ras-etherverpester in onze buurt, speciaal des Zondags is hij present. Om Hilversum of Daventry af te stemmen heeft hij ca. ½ uur nodig, terwijl hij verder nog licht genereerend doorgaat. Mooi zuiver zal zijn ontvangst dus wel niet zijn, dat geeft echter niets, doch dat hij zodoende ook voor anderen alle plezier vergalt, geeft wel. Mogelijk zal hij dit lezen, en deel ik hierbij mede, dat ik ten allen tijde bereid ben hem de behulpzame hand te bieden, waarbij niet alleen hij zelf, doch alle medeamateurs in de buurt hier gebaat zouden zijn.

De heer G. J. B. v. d. Berg, den Haag, meldt, dat hij sedert een paar avonden (± half negen) luistert naar „Hallo,

hier Bern auf Welle drei hundert und drei”. Misschien kunnen andere amateurs ook eens naar dit station luisteren. Sterkte iets meer dan Zürich.

OMROEPNIEUWS.

Donderdag 17 December wordt door Manchester van 7.50 tot 9.50 het geheele oratorium De Messias van Händel gegeven.

De Britsche Omroepmaatschappij heeft in de afgelopen week het persnieuws, in plaats van door den gewonen omroeper, laten lezen door verschillende journalisten van naam, een proef, waaraan nog uitbreiding zal worden gegeven.

Lezingen voor Bridge-spelers worden door Londen 2LO gegeven op 8 December, 5 Januari en 2 Februari, door den schrijver die bekend is onder het pseudoniem „Schoppenheer”.

Zondag 29 November wordt de nagedachtenis van Puccini gevierd met een uitzending door alle Engelsche stations. De Italiaansche gezant geeft een inleiding.

Woensdag 2 December 4de bedrijf van Carmen door de British National Opera uit het Prince of Wales Theatre te Birmingham.

NOG EENS NUMANS-ROOSENSTEIN ALS ONTVANGER.

In aansluiting op hetgeen door mij in „R. E.” No. 45 is gemeld over den Numans Roosenstein-generator als ontvanger kan ik thans eenige resultaten bekend maken, inzake daarbij toe te passen reflexschakeling. Zooals ik reeds schreef, kreeg ik toename van geluidssterkte bij aanbrenging van een smoorspoel in den voorroosterketen. Dit werd trouwens reeds vroeger door den heer Leistra opgemerkt. Zeer goede diensten bewees hier de primaire wikkeling van een laagfrequent transformator, mits deze een niet te groote eigen-capaciteit bezat. Bij mijn laatste proef gebruikte ik hiervoor den Erres-speciaal-transformator, van welk type No. 2 het best voldeed. Wat nu precies de functie van die spoel hier was, heb ik niet gepoogd te verklaren; een feit is echter dat ik bovendien aan de beide uiteinden van die wikkeling een laagfrequent potentiaalverschil kreeg van ongeveer gelijke waarde, als op de telefoonsklemmen in den plaatketen. Hieruit volgt dat een overeenkomstige wisselspanning moest aanwezig zijn aan de

secundaire van dien transformator. Het was dus zaak deze in „reflex” te benutten, 't geen kon geschieden door deze eenzijdig op het regelend rooster te brengen, echter zonder dit hierbij in zijne werking voor de hoogfrequente trillingen te belemmeren. De beste door mij gevonden aansluiting was tusschen den lekweerstand en den potentiometer, welke laatste in dit schema onmisbaar bleek.

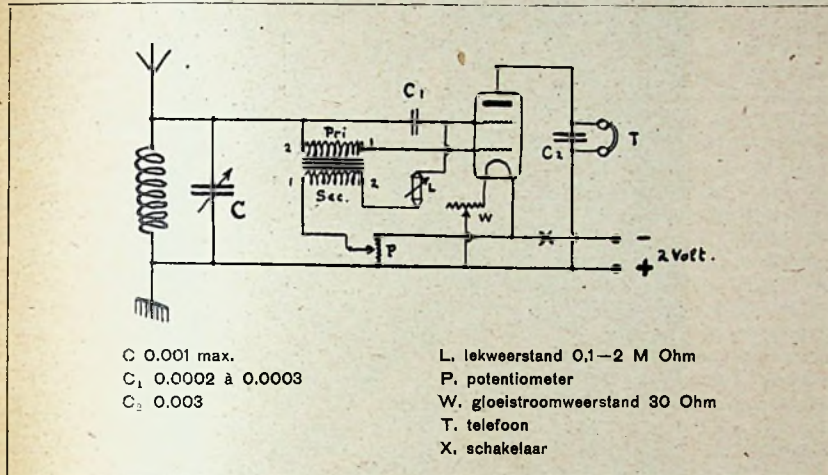
Het spijt mij, dat mij niet voldoende tijd rest voor verdere proefnemingen, temeer daar ik zelden een zoo vruchtbaar terrein voor experimenteeren betrad, dan juist dit der dubbelroosterlampen, in het bijzonder van de Philips A 141. Ik hoop dan ook, dat anderen hierin aanleiding mogen vinden, hierop door te gaan, daar ik overtuigd ben, slechts eenige zeer bescheiden schreden te hebben gezet en hier

de trilplaat in de pijlrichting ronddraaien, des te sneller naar mate de trillingen sterker zijn. De snelheid der beweging van den wijzer is dus een maat voor de sterkte der trillingen en voor de signaalsterkte.

Een deksel met 5 doorzichtige sectoren (zie fig. 2) biedt gelegenheid om met het horloge in de hand de bewegingssnelheid na te gaan.

We geven hier deze beschrijving van het apparaatje omdat het een zeer bijzondere toepassing is van het beginsel der radio-danspoppetjes. Overigens zij de waarde als sterktemeter geheel daargelaten.

Ten eerste is de „drempel” van het ap-

Bij gebruikmaking van een zeer soepel regelbaren lekweerstand waren de resultaten dan ook uitstekend. De door mij gebruikte lekweerstand was de „Bradley-leak”. Ook nu werkte ik geheel zonder anodebatterij, daar het benodigde + potentiaal voor plaat en voorrooster weder werd verkregen door den spanningsval, veroorzaakt door den gloeistroomweerstand.

nog veel braak ligt.

Het schema 't geen hierbij gaat zal overigens ter toelichting kunnen dienen. Nu nog een „hoogfrequentje” er vóór en de „reflex” daarop overbrengen? Proberen maar! Wie helpt?

Den Haag, 22 November 1925.

Ph. A. J. DE ROP.

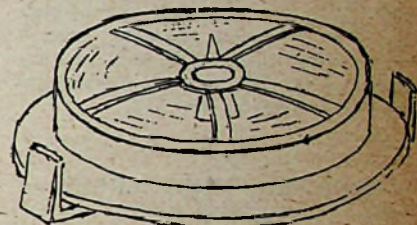

Fig. 2

paraat erg groot. Ofschoon wij door leggen van een kartonring onder de trilplaat (zooals Gernsback aanbeveelt) een aanmerkelijk grootere gevoeligheid verkregen, zijn toch al zeer aanmerkelijke geluiden noodig om den wijzer een begin van beweging te geven. Daarna neemt de snelheid eerst zeer snel toe met sterker geluid. Maar als men tot nog grootere sterkten komt, gaat die snelheidstoename niet meer zoo vlug. De „karakteristiek” van het apparaat als meter is dus op zijn mooist een kromme lijn met slechts heel klein recht stuk. Slechts binnen een zeer beperkt sterktegebied heeft men iets aan de aanwijzingen.

Voorts zijn de kleinste onregelmatigheden in draaipunt en trilplaat voldoende om afwijkingen te geven en zelfs doode plekken waar de wijzer slechts met moeite over heen komt.

Toch is het grappig, te zien hoe de omroeper van een station, als hij praat, den wijzer met schokjes doet voortgaan, hoe de Big-Ben-slagen stormachtige bewegingen veroorzaken, die bij een 3-lamps-toestel voor elken slag meer dan 1/3 van den omtrek van de trilplaat beslaan, hoe fortissimo's in muziek in eens meer leven in den wijzer brengen en de beweging zich met aanzwellen en wegsterven van handgeklap na een nummer vlugger en langzamer instelt.

Zet men op dezen wijzer een vloeipapieren „danspoppetje”, dan zijn de bewegingen, juist in de maat, zoo frappant, dat 't grappig is om naar te zien.

Ook al staat de bruikbaarheid als meter dus niet hoog, een interessant toestelletje is dit zeker.

EEN SIGNAALSTERKTE-METER.

Het artikel van Hugo Gernsback in ons vorig nummer bracht ons een instrumentje in herinnering, dat de laatste paar jaar ongebruikt in de kast had gelegen en nu door de beschrijving der radio-danspoppetjes in eens weer de belangstelling kwam vragen. Het is een poging om de trillingen der trilplaat van een telefoon in een zichtbare beweging om te zetten en daardoor de sterkte der trillingen eenigszins meetbaar te maken.

Daartoe is in het midden der trilplaat een gaatje aangebracht, waardoorheen een naald steekt, met de scherpe punt naar boven. Die naald passeert tusschen de beide magneetspoeltjes en zit aan de achterzijde van de telefoon met een schroef hoger en lager stelbaar, in het metalen huis.

Op de naald, boven de trilplaat, is een wijzer gezet, als afgebeeld in fig. 1. Bij m is een hol steentje in het metaal van den wijzer gezet, zoodat het dingetje

bijna in evenwicht staat op de punt van de naald en daarop kan draaien.

Onder tegen het verbreedte achtergedeelte van den wijzer zijn twee kleine

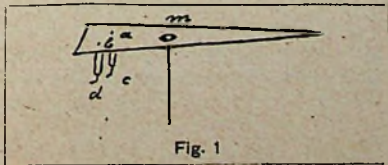

Fig. 1

buisvormige pootjes aangebracht, waarin heel fijne en stijve staaldraadjes zijn bevestigd, bij c en d in de figuur beide naar één zijde omgebogen. Overigens zijn de pootjes, zooals de punten a en b aan de bovenzijde aangeven, op verschillenden afstand van het draaipunt geplaatst. Ook is het geheel op de naald niet in volkomen evenwicht, maar de achterzijde is iets zwaarder.

Op de trilplaat gezet, zal deze wijzer dus rusten op m en op de pootjes c en d. Ten gevolge van hun plaatsing en van de ombuiging der staaldraadjes, gaat de wijzer bij eenigszins sterke trilling van

Prof. A. J. A. van Meel te Breda, van wien wij het apparaatje indertijd ten geschenke ontvingen, maakt ons nog opmerkzaam op 2 andere gebruiksmogelijkheden.

1ste reageert het apparaat hoofdzakelijk op één toon. Misschien is het dus een hulpmiddel geweest tot het afstemmen van een toonversterker.

2de kan het toestel gediend hebben om tijdens den oorlog temidden van zeer sterke geluiden (aan de front-vuurlinie) op het gezicht de Morseteekens op te nemen.

Wij achten ook deze beide mogelijkheden geenszins buitengesloten. Door het leggen van een kartonring onder de trilplaat is intusschen de gevoeligheid voor zeer uiteenlopende toonhoogten (dus voor telefonie) zoodanig toegenomen, dat de wijzer op de maat van muziek beweegt. Niet te snelle Morseseinen leest men werkelijk vlot af!

HET FRANSCH OMROEP-STATION P T T.

Door Capt. L. F. Plugge.

Het Fransche omroepstation der Ecole Supérieure des postes, télégraphes et téléphones is gevestigd in de rue Grenelle, Parijs. Waar het geïnstalleerd is midden in de stad en de zender in de gebouwen der school zelve moest staan, was het niet mogelijk, de inrichting zoo effectief te maken als wenschelijk ware. Toch zijn de in de laatste drie jaar behaalde resultaten opmerkelijk als men deze omstandigheden en de geringe energie in aanmerking neemt. Het station wordt geregeld 1800 kilometer ver gehoord in geheel Frankrijk, N. Afrika, Spanje, Portugal,

Italië, Zwitserland, België, Nederland, Gr. Brittannië en Scandinavië. Uitstekende ontvangst op een raamantenne zelfs is uit Stockholm gerapporteerd.

De energie bedraagt 500 watt in de antenne; de golflengte is 450 meter. De modulatie geschiedt volgens het bekende Heising-systeem (plaatmodulatie). De zender is van het type der Western Electric. Een metalen frame bevat in de

onderhelt de filters en de klemmen voor de aansluiting van den stroom aan den plaatkring, verder voor de aansluiting van den brandstroom en ten slotte de modulatie-kringen verbonden met den microfoonversterker. Direct boven de zelfinducties en capaciteiten van de trillingskringen zijn geplaatst de antennekring en de weerstanden, noodig om platen, roosters en gloeidraden op de gewenschte spanningen te brengen. Hier nog weer boven zijn de slinger- en modulatie-lampen aangebracht.

De microfoonstroom, versterkt door een versterker met weerstandkoppeling, gaan naar de primaire van een transformator, welks secundaire is verbonden met den roosterkring eener 50-watt-lamp. Deze lamp versterkt de stroomen nog eens voordat ze worden toegevoerd aan de roosters der modulatie-lampen.

Er zijn 2 slingerlampen, parallel ginchakeld en opgesteld naast de modulatie-lampen. Zoowel de slinger- als modulatie-lampen zijn Western Electric typen met gloeidraden met oxydlaag. Aldus wordt een verhoogde emissie der gloeidraden verkregen. Bij deze lampen is veel zorg besteed aan keuze van de wijde der roostermazen, waarmee de meest effectieve werking wordt verkregen. De maaswijdten zijn door proefneming en aan de hand van ontvangrapporten bepaald. De platen bezitten prismatischen vorm. Als plaatspanning wordt

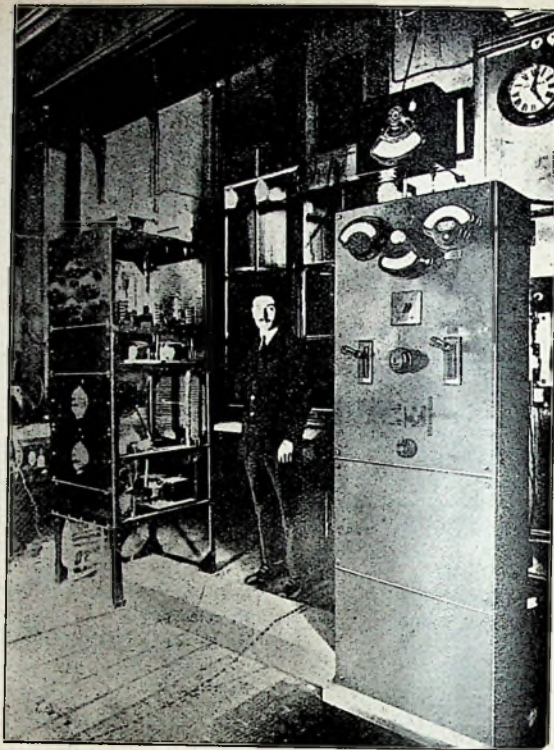

Fig. 2

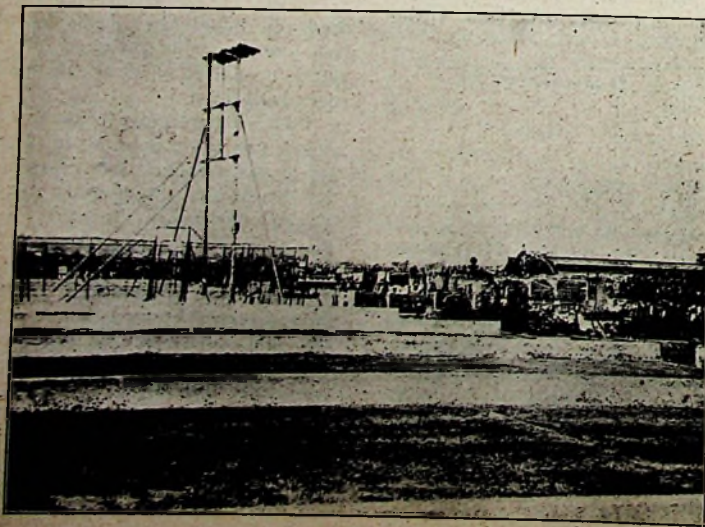

Fig. 1.

slechts 1600 volt gebezigd bij 14.5 volt gloeispanning.

De antenne, waarvan wij een foto geven, staat op het dak van het schoolgebouw en bestaat uit 7 horizontale draden. De invoer is afgetakt op $\frac{1}{3}$ van het einde. Gemiddelde hoogte van den grond 30 meter, spanning 97 meter. De fundamentele golf der antenne is 510 meter. Een seriecondensator brengt deze op 450 meter. Normaal wordt met een antennestroom van 6 Amp. gewerkt.

De plaatspanning voor de beide lampen in fig. 2 wordt toegevoerd over een smoorspoel. Gloei- en rooster spanningen worden zoo geregeld dat de lampen gelijke plaat-potentiaal hebben, die 50 % bedraagt van hetgeen de lampen zouden kunnen verdragen in verband met hun totale emissie. De roosterbatterij moet daartoe op een bepaalde spanning worden ingesteld, maar aangezien de roosterstroom van de hoofdslingerlamp afhangt van de grootte der zelfinducties en hun koppelingen, kan de instelling der roosterbatterij pas geschieden als de slingerlamp oscilleert. In dien toestand moeten de plaatspanningen aan modulator en oscillator gelijk zijn.

Bespreekt men nu den modulator, dan verandert de plaatstroom voor de modulatorlamp en de aanwezigheid der smoorspoel in de gemeenschappelijke leiding heeft ten gevolge dat de plaatstroom der slingerlamp toeneemt met hetzelfde bedrag, waarmee die stroom voor den modulator afneemt. Hierdoor wordt de aan de antenne afgegeven energie evenredig met de variaties van het geluid gemoduleerd.

In de kelderverdieping van het gebouw staan de generatoren. Ten eerste een één-fasemotor, 110 volt, 42 perioden, die met as-koppeling een hoogspanning dynamo drijft, welke 2000 volts, 2 ampère levert, alsmede een laagspanningdynamo, 18 volts, 50 ampère, die den stroom levert voor de gloeidraden en voor de veldspoelen der hoogspanningsdynamo. Een tweede groep bestaat weer uit een eenphase-motor, die met een riem een gelijkstroomdynamo drijft, welke 110 volt levert bij 40 ampère: deze gelijkstroomdynamo voedt een motor, welke een dergelijk samenstel van hoogspannings- en laagspanningsdynamo drijft als boven onder groep 1 genoemd. Tevens wordt een accubatterij van 120 volt in lading gehouden, die 100 ampère kan geven en welke de benodigde energie levert in noodgevallen.

Het schakelbord op de foto bevat de noodige handgrepen om de generatoren in werking te stellen en tevens een hoofdschakelaar, die plotseling de veldvoeding der hoogspanningsmachine onderbreekt als er iets ernstigs mocht gebeuren.

(Wordt vervolgd).

RADIO SCHADUWEN.

Tijdens mijn bezoek aan de groote Duitse Radio Tentoonstelling in Berlijn (4-14 Sept.) j.l. kwam mij ter oore dat er in bepaalde gedeelten van Berlijn „Blinde plekken” waren. Dit interesseerde mij, omdat destijds, toen nog geen omroep bestond, de heer Corver in „Radio Nieuws” een en ander schreef dat er op bepaalde plaatsen op de Veluwe geen ontvangst mogelijk was. Toentertijd is dit geval in den doofpot geraakt en heb ik er niets meer over gehoord. Maar nu de heer Zeguers uit Maastricht met zijn auto het geheele land afreist om te constateeren of het werkelijk waar is dat er op bepaalde plekken slechter wordt ontvangen, lijkt het mij wenschelijk hetgeen ik in Berlijn meemaakte, te melden. Met een collega van de Daily Mail en den heer Geoffrey Brith vertegenwoordiger van „Radio-News” alsmede eenige heeren van de Reichspost gingen we eenige huizen (in de Potsdamerstrasse, Nollendorfpfatz en nog een paar straten) bezoeken, welke voorzien waren van prima antennes. Bij al deze huizen bleek het onmogelijk het station te Witzleben, hetwelk aan den rand van Berlijn geplaatst is, te ontvangen. Met de enorme energie waarmede geseind werd, moest het station toch hoorbaar zijn. Evenwel . . . hopeloos. Zeer opmerkelijk was, dat de ontvangst van het station eenige huizen verder niet meer dan hoogstens 100 M. van de stille plek verwijderd, duidelijk te hooren was.

De zender te Witzleben bevindt zich in het gebouw der tentoonstelling en zendt naar ik meen met een energie van tien K.W. Doordat ik den daarop volgende dag vertrekken moest om nog de tentoonstelling te Londen op tijd te bezoeken, heb ik het geval niet verder kunnen volgen, en is mij een en ander door het hoofd gegaan. Na het artikeltje van de vorige week leek het mij wel de moeite waard dit mede te deelen. Ik zal echter nog trachten meer over dit geval te weten te komen.

T. I. S.

BONTEKOE IRVING.

Hilversum, 30 Nov. 1925.

LAMPENNIEUWS.

Het principe om een lamp direct te doen kennen aan de letter en het nummer is een practisch ding, dat bij de Philips lampen systematisch is doorgevoerd. Nog iets verder gaat daarmee thans Burndept. Immers bij Philips beduiden de getallen achter de letters de gloeispanning en de versterkingsfactor. Bij

de Burndept lampen is er nog meer uit te lezen, bijv.: Lamp H 512 beteekent: Deze lamp is geschikt voor hoogfrequent versterking en heeft een spanning van 5 Volt en een stroom van 0.12 Ampère noodig voor den gloeidraad.

Heel handig zou het nu zijn wanneer de versterkingsfactor nog vóór de letter gezet werd. Dus bijv. 10 H 512. De versterkingsfactor wordt echter niet bij Burndept genoemd.

In ieder geval zijn we al een heel eind in de goede richting teneinde uit de eindeloze massa lampentypen eenigszins wijs te worden.

Wij zijn nu aan het 25ste fabrikaat lamp toe, dat in ons land verkocht wordt. Gesteld dat elk fabrikaat er maar zes verschillende types op na houdt, dan hebben we hier slechts keuze uit 150 verschillende lampensoorten . . . Zou daar geen enkele goede bij zijn? Of wordt het noodig geacht het leger nog te vergrooten?

De mogelijkheid bestaat dat de Firma Burndept een overeenkomst met Philips aangaat, waardoor deze lampen niet in Holland geïmporteerd mogen worden, evenals dit met de Mullard lampen het geval is.

H. BONTEKOE IRVING.

Electro-Union-transformator. — Van het Electrotechnisch Installatie Bureau Electro-Union te Amsterdam ontvingen wij ter beproefing een laagfrequenttransformator, verhouding 1 : 3, met geheel in metalen pantser besloten wikkeling en zeer goed afgewerkte ijzerkern van 2.5 c.M².

Bij beproefing bleek deze transformator achter een normale detectorlamp, dus in den eersten trap laagfrequent, goed te voldoen en in den tweeden trap eveneens uitstekend bruikbaar te zijn.

Wij rekenen dezen transformator tot die van werkelijk goede kwaliteit, waarmee

voor telefonie-versterking mooie resultaten te bereiken.

Ofschoon de wikkelijngswijze ons niet bekend is en ook niet kon worden nagegaan, konden we wel constateeren, dat de eigencapaciteit binnen matige grenzen is gehouden, waardoor aan één der voorwaarden voor geringe vervorming is voldaan.

Oprolbaar verlengsnoer voor luidspreker. — Van de firma *Ch. Velthuisen*, den Haag, ontvingen we een „Blitzroller” ter aankondiging. Het is een cilindervormig celluloidhuis met eenige steekbussen, verbonden met de twee aders van een snoer, dat opgerold is op een asje, binnen in den cylinder en met een knopje draaibaar. Het 4 meter lange snoer kan men door aantrekken uitrollen en gebruiken ter verlenging van telefoon- of luidsprekersnoer. Men laat zoodoende zijn toestel staan en is geheel vrij in de plaatsing van den luidspreker. Na gebruik rolt men het snoer in een oogwenk weer op.

Ook als tijdelijke kleine binnenshuis-antenne laat de Blitzroller zich uitstekend gebruiken. Men zal bemerken, dat hij ook als zoodanig nog zeer effectief is.

KLEINE OORZAKEN....

Een muis kwam terecht op een der hoogspanningscondensatoren van Daventry. De uitzending moest wegens kortsluiting 12 minuten worden gestaakt. De muis werd door den stroom gedood.

In het omroepstation van Sheffield begon een muis aan de beweegbare spoel van de Sykes microfoon te knagen. Ook hier moest de uitzending onderbroken worden. De muis kwam er zonder gevaar af.

PRIJSCOURANTEN, ENZ.

Van de **Telefunken-afdeeling** van *Siemens en Halske* den Haag, ontvingen wij een in aantrekkelijken stijl gehouden prijsblaadje van den nieuwen omroepontvanger Telefunken 3/1926, één der eerste in Nederland op de markt komende ontvangers, waarin reflex-schakeling is toegepast, zoodat met 3 lampen het resultaat van een 4-lampontvanger wordt gegarandeerd. Het toestel bevat nog de verwezenlijking van andere nieuwe trekken; zoo wordt voor verschillende meetbereiken een geheel nieuw spoelstelsel, in een lade ingebouwd, met één handbeweging ingeschoven. De voordeelen van verwisselbare spoelen zijn aldus gecombineerd met de mogelijkheid om spoelen van hooge kwaliteit en van nauwkeurig gekozen verhouding, voor zoo ver noodig afgeschermd, toe te passen.

Tevens ontvingen we een prospectusblad van den Supraphon-luidspreker van Telefunken, waarvan het type A geheel in mahonie of eikenkastje is ingebouwd, terwijl het goedkoopere type B als rond wekkermodel op kleine pootjes is uitgevoerd. Dit is een luidspreker, waarbij de horen is verdwenen.

Een nieuw Nederlandsch prijsblad ontvingen we van den importeur van de *Clix*, de bekende handige verbindingsstekertjes, die tegelijk als steekbusdienst doen en die met hun gekleurde ringetjes een aardig uiterlijk geven aan een toestel en de orientering gemakkelijk maken.

Van de firma *A. v. Santen & Co.*, Amsterdam, ontvingen we voorts den nieuwen catalogus van Hart en Hegemans radio-materiaal, waarvan we speciaal vermelden de kleine draaicondensatoren W 610 van 250 $\mu\mu$ F en W 607 van 50 $\mu\mu$ F. Deze microtuner is zeer geschikt als fijnregelcondensator of ook voor de bijregeling van middelfrequenttransformatoren en dergelijke.

Te Arnhem is de gemakkelijksheidsbelasting toepasselijk verklaard op plaatsen, waar radioconcerten in 't openbaar ten gehore worden gebracht.

Königswusterhausen krijgt bij zijn vele antennes nog een nieuwe, waarvan één der masten den Eiffeltoren in hoogte zal overtreffen.

EEN KABEL VAN 6561 DRAADJES.

Voor het groote nieuwe station van den Britschen telegraafdienst te Rugby zijn een negental zelfinductie-spoelen noodig geweest, die door hun afmetingen wel een bijzonderheid vormen. Het zijn spoelen op 6-hoekige houten geraamten van ruim 5 meter diameter. Ze zijn vervaardigd door Henley's Telegraph Works en konden per spoor niet vervoerd worden. Op speciale door motorkracht bewogen lorries zijn ze naar Rugby vervoerd, waarbij hier en daar omwegen noodig waren omdat men sommige bruggen niet kon passeeren. Aan de fabriek moest een deel van een muur uitgebrouwen worden om de gevaarten naar buiten te brengen.

De spoelen zijn gewikkeld van kabel, die volgens een ontwerp van den tele-

graafdienst is samengesteld uit 6561 draadjes, zoo gevlochten, dat elk draadje beurtelings dezelfde standen inneemt tegenover de as van den kabel als elk ander draadje. Ze zijn op zichzelf al door email geïsoleerd, aangezien over zekere afstanden in de draden onderlinge spanningsverschillen kunnen optreden en bij gebruik van blank draad dus kortsluitstroompjes zouden ontstaan. De geëmailleerde draden zijn ter voorkoming van beschadiging met een enkelen draad kaatoen omwoeld en telkens 3 draden in elkaar gedraaid. Drie zulke eenheden zijn weer samen in elkaar gedraaid, zoodat bundels van 9 draden zijn ontstaan, waarvan er 9 zijn samengevoegd. Aldus zijn bundels van 81 draden verkregen. Drie daarvan zijn weer in elkaar gedraaid en dit is voortgezet tot 81 bundels toe, zoodat men totaal $81 \times 81 = 6561$ draden heeft.

Hiermede hoopt men den hoofrequentie weerstand der spoelen op een minimum te hebben teruggebracht.

Secretaris-penningmeester de heer B. Slikkerveer, Obrechtstraat 104/6, den Haag.

Afdeeling Dordrecht.

A.s. Maandag 30 November zal met het Vereenigingstoestel gedemonstreerd worden. Men wordt verzocht allen aanwezig te zijn. Aanvang 8 uur n.m. Café N. A. B.

HET BESTUUR.

Afdeeling Haarlem.

Den 15 December zal door den heer Dr. M. J. Huizinga, te Haarlem, in het Kennemer Lyceum (achter ingang) te Haarlem in het natuurkundelokaal een lezing gehouden worden voor de leden der N. V. V. R. afd. Haarlem over het licht.

Daar in het lokaal van het Lyceum slechts 30 plaatsen beschikbaar zijn, worden diegenen, die deze lezing wenschen bij te wonen verzocht zich a.s. Dinsdag 1 Dec. op den clubavond in de Groote Houtstraat 155 hiervoor op te geven, of zij die op dien avond verhinderd zijn zich voor dien schriftelijk op te geven.

Voor het geval zich meer dan 30 personen mochten aanmelden, zal er een regeling getroffen moeten worden, hetzij door loting of iets dergelijks daar er maar 30 personen toegang kunnen krijgen.

DE SECRETARIS DER
AFD. HAARLEM.

Afdeeling Groningen.

Woensdag 18 November, werd de angekondigde lezing door den heer Ir. E. Wollner voor onze afdeeling gehouden. De groote bovenzaal der Harmonie was voor een groot gedeelte door belangstellenden bezet.

De voorzitter onzer afdeeling, de heer D. Lemstra, opende de bijeenkomst en sprak een kort propagandawoord voor de N. V. V. R. en hare tijdschriften en wekte de aanwezigen op, voor zoover nog geen lid, tot de N. V. V. R. toe te treden, en gaf daarna het woord aan den heer Wollner, die voor de pauze aan de hand van lantaarnplaatjes een 500 watt en een 5 K.W. omroepstation, ingericht door de Western Electric Co., besprak. De verschillende onderdeelen der zendinrichting werden door schakelschema's toegelicht, en tevens verklaarde de heer Wollner ons, hoe de plaatsing der onderdeelen moet zijn, om een goede werking te verkrijgen. De beginselen van de modulatie en afstemming werden behandeld en de verschillende middelen voor het controëeren van de kwaliteit der uitgezonden programma's genoemd.

In de pauze, die eigenlijk te laat begon, werd een demonstratie van een superheterodyne met raamantenne gegeven, die met belangstelling gevolgd werd.

In het tweede gedeelte van de lezing werd de organisatie van een Amerikaansch en Engelsch omroepstation besproken, en een overzicht gegeven van de verhouding die er bestaat, tusschen het personeel van een omroepstation enerzijds en de luisteraars anderzijds.

Tenslotte werd een film vertoond, die diende, om de werking van luidsprekende telefonen te verduidelijken en om een beeld te geven van de methode volgens welke in Amerika woonhuizen met radio-telefooninstallaties zijn uitgerust.

De voorzitter dankte den heer Wollner voor zijn lezing en den heer Swaagman, vertegenwoordiger der Western Electric Co., voor de gehouden demonstratie en sloot vervolgens de vergadering.

Heden Vrijdagavond geen bijeenkomst. Voor de volgende vergadering zullen den leden convocaties worden toegezonden.

Akkerstr. 9.

W. BOITEN,
Secretaris.

De storingen door den zender van het telegraafkantoor te Rotterdam (R. T.).

De zender van het telegraafkantoor te Rotterdam werkt meestal met Hannover. De golflengte was 1550 M. en stoorde de telefonie van Daventry ten zeerste. Eigenlijk was de ontvangst van dat station op den dag, als R. T. werkte, onmogelijk. Het bestuur der afdeeling Rotterdam N. V. V. R. wendde zich daarom tot den Chef van het station, den heer Drente met het verzoek pogingen te willen aanwenden om de storing te beperken, zoo mogelijk op te heffen. Wij zagen de mogelijkheid van deze vraag in en daarom verheugde het ons te meer, dat zeer spoedig proeven werden gedaan om het verschil met den golf van Daventry te vergrooten. Helaas kwamen nu klachten van andere stations en ook voor Hannover waren lang niet alle golven geschikt met het oog op storende stations in Duitschland.

Ten slotte is gekozen de golf van 1470 M., aldus een golfverschil van 130 M. of van $\pm 8\frac{1}{2}$ %. Voor amateurs in de onmiddellijke nabijheid is dit niet voldoende, op een paar K.M. afstand is de storing gering en op 4 à 5 K.M. afstand is ze nu opgeheven. Het Bestuur betuigt gaarne den chef van het station en verder allen die aan deze oplossing hebben medegewerkt, zijn dank.

Voor hen, die zoogenaamd „onder de antenne van R. T.” wonen, zij het een troost, dat het station binnen eenige maanden zal worden verplaatst naar Scheveningen-Haven.

HET BESTUUR AFD. R.'DAM.
N. V. V. R.

Voor een Afdeeling Hilversum

N. V. V. R.

Amateurs te Hilversum en Omstreken, die voelen voor oprichting eener afdeeling der N. V. V. R., worden verzocht hiervan kennis te geven aan den Heer Erik Schaaper, Spiegellaan 7, Hilversum, telef. 1497.

Bij voldoende belangstelling zal ten spoedigste de oprichtingsvergadering worden gehouden.

Nederlandsche Sectie I. A. R. U.

Het Secretariaat heropend.

De Secretaris Penningmeester is teruggekeerd en ziet de toezending van Dollars (f 2.50) voor het lidmaatschap I. A. R. U. met belangstelling tegemoet. Ter vereenvoudiging der administratie wordt toezending per postwissel verzocht. Het ontvangstbewijs van het postkantoor dient dan tegelijk als quitantie te worden beschouwd. De lidmaatschapskaart wordt vanuit Hartford, Conn., U. S. A. rechtstreeks toegezonden en loopt over een vol kalenderjaar, ingaande op den dag, dat de contributie te Hartford wordt ontvangen. Het QRA van den Secretaris-Penningmeester is: W. Tappenbeck, Hotel de l'Europe, Amsterdam.

ONDER DE NULLIEN

DE VERDWENEN GASMETER.

door P. P.

Buiten loeide en bulderde de storm; de regen kletterde tegen de ruiten, kortom het was ongezellig, guur Septemberweer.

Binnen brandde de haard reeds, niet-tegenstaande het nog vroege jaargetijde en knapperden en kraakten lustig de zware eikenhouten blokken.

Op een laag stoeltje naast hem, met een haakwerkje in de hand en een kopje thee voor haar, zat zijn vrouwtje. De

schemerlamp verspreidde haar zachtroode licht zoodat de enkele voorbijganger onwillekeurig even zijn schreden inhield om een blik naar binnen, naar dit toonbeeld van echt oud-hollandsche gezelligheid te werpen om dan zijn stappen met een toenemend verlangen naar eigen home weder te verhaasten.

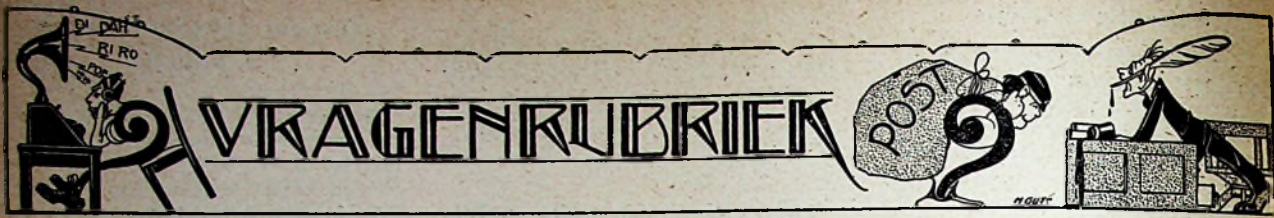
Toch was deze gezelligheid slechts schijn en een scherp opmerker zou zeker den ietwat boozen trek op Hugo's geelaat en het van moeilijk ingehouden „nijdigheid” getuigende met-haastige-woedende-rukjes haken van het jonge vrouwtje hebben opgemerkt....

Wat was de reden hiervan?

Vóór Hugo stond een zonderling toe-

stel, met drie lampen, enkele knoppen en geweldige massa's draad. Dezelfde scherpe opmerker van daareven, die zich bovendien wat technische kennis had eigen gemaakt, zou hierin met goedwillige handigheid waarschijnlijk wel een radio-toestel hebben herkend. Inderdaad in zijn na-kantoor tijd had Hugo zich een radio-apparaat in elkander getimmerd. Had het eerst eens bij een kennis gehoord, later nog eens, had toen wel eens zijn enthousiasme laten blijken inderdaad schitterend werken van den kennis en was zoo tot het plan gekomen zelf ontvangapparaat te bouwen.

Het had enkele wekr

Stukken voor deze rubriek in te zenden op een afzonderlijk vel papier (of briefkaart) met opschrift „Vragenrubriek”.

Krommenie.

J. P. H. — Dank voor gezonden idee, dat is doorgegeven.

Leusden.

d. B. — Volgt volgende week.

Amsterdam.

J. P. — Indien de anodebatterij werkelijk goed (en niet te oud is) moet een los of vuil contact een rol spelen. Dit slechte contact kan ook in de spoelen zijn. Op de korte golven is het door u omschreven z.g.n. sluiereffect iets heel gewoons.

Wat u bedoelt met „alle spoelverbindingen omgekeerd” begrijpen wij niet.

C. M. T. — Aansluiting van een super-heterodyne op normaal-groote antenne is als regel niet aan te bevelen. Het levert in de meeste gevallen slechts overbelasting van lampen, dikwijls alleen reeds door lucht- en tramstoringen. Het toestel dient voor aansluiting hoogstens op kleine binnen-antenne; beter nog op een raam. De door u gebezigde lampen zijn wel goed. Wat den middelfrequent-versterker betreft, zult u voor korte golven het condensator-tje op de primaire en eersten transformator geheel kunnen missen. Het geeft altijd eenige verstemming. Dit is te voorkomen, door op den eersten transformator parallel een volledige afgestemde kring te zetten, eens voor al afgesteld op de golfengte der transformatoren. Dat uw ontvanger een Koomans-ontvanger is met de genoemde condensatoren behoeft voor de werking geen bezwaar te zijn, al maakt 't het werken met het geheel niet gemakkelijker. Uit het feit, dat de generator u hoorbare verschijnselen in de telefoon geeft, leiden we af, dat of uw ontvanger of de middelfrequent-versterker nu en dan zelf genereert. Bij den versterker is dit door lekweerstand over sec. van de transformatoren te verhelpen, al moest dit bij 21 + d niet noodig zijn.

A. C. M. — In onze „Uitkniprubriek” zijn

vrouw-tje, een van de weinigen, die „het nog nooit hadden gehoord”, had met nauwelijks bedwongen ongeduld telkens geïnformeerd hoe ver het nu was, doch nu stond daar dan toch eindelijk: het zoo nietig uitzijende en een nog wel wat rommeligen indruk makende kistje met de wonderbaarlijke eigenschappen.

Den vorigen dag had de timmerman met speciale instructies en aanwijzingen van den thans deskundigen eigenaar van boven beschreven toestel de antenne geplaatst, een invoer geboord en den draad naar binnen gevoerd. De aardleiding was door Hugo zelf ten koste van circa 2 dozen lucifers, een zelfde aantal gebrande vingers en een geheele tube

we bezig zulk een naamlijst samen te stellen, die nog niet bestaat.

Eelde.

J. P. H. — Laagfrequent-versterking kan men achter elk toestel toepassen. Toevoeging van hoogfrequent-versterking aan het bedoelde schema is niet op normale wijze te verwezenlijken. De bedoeling is juist, meer effect te krijgen met één lamp, maar zooals we al hebben geschreven, achten we het geen in 't algemeen aanbevelenswaardig schema.

Bergen op Zoom.

M. P. M. — U moet inderdaad met 4 lampen veel meer geluid krijgen. De rooster-condensator kan beter 4 maal kleiner worden genomen en de plaatsspanningen 100 en 120 volt (in dit geval 8 volt neg. roostersp. voor B 406). Uit den aard der zaak kan het ook wezen, dat de transformatoren minder goed zijn, al lijkt 't ons vreemd, dat dit aan de geluidsterkte zoo veel zou doen. Voor een zeefkring is het 't best, de spoel uitwisselbaar te maken voor verschillende golfengten. Dan is een condensator van 500 $\mu\mu$ F groot genoeg.

Venlo.

A. S. — Lekweerstand door u bedoeld dienen alleen voor verzwakking van het geluid of om gillen tegen te gaan. Hoe groot u ze kunt laten blijven, hoe beter. In aanmerking komen waarden van 10.000 ohm. tot 2 Megohm.

Bij een electrol. gelijkrichter voor plaatspanning zult u op 220 V. wisselstroom met 5 à 6 cellen veilig gaan.

De gelijkspanning kunt u regelen door weerstand of regelbare smoorspoel te schakelen in de wisselstroomvoeding.

Assen.

P. v. d. M. — U heeft in hooge mate last van inductie van het wisselstroomnet. Als het zoo erg is, dat u den bromtoon reeds in de

solderall aan de zich in de keuken bevindende toevoerpijp van het gasfornuis vastgesoldeerd.

Een uur geleden had Hugo met triomphantelijken blik den antenneinvoerdraad vastgepakt en aan de aansluitklem van het toestel verbonden, de lampen ontstoken en . . . niets gehoord. En na een hopeloos gedraai aan alle mogelijke knoppen — niets. Vrouw-tje moedigde nog aan, kijk nog eens alles na, gisteren bij het „proefstoomen” bij je vriend ging het toch zoo goed zei je, heb je alle draden wel vast gemaakt? Enz. enz.

Hugo werd ongeduldig mopperde en prutste, niets hielp. Totdat ineens, wacht de aardleiding, soldeer losgelaten. . . .

losse telefoon hoort, is er waarschijnlijk niet veel tegen te doen. Probeert u eens het toestel geheel door metalen platen af te schermen.

Schoten.

A. v. d. W. — Het is voldoende om den hoogfr. kring aan min gloeidraad te verbinden. Hoogfr. en detectorlamp 60—100 Volt. Laagfrequentlamp 120 Volt anodesp. bij ca. 9 Volt neg. roosterspanning (behoeft niet bepaald regelbaar te zijn). Combinatie goed.

Valkenheide.

P. A. L. — Het genereeren kan verminderd worden door de primaire spoel tegen te koppelen. Lekweerstand aanbrengen tusschen rooster detectorlamp en plus accu. De versterker kan verbeterd worden door den roostercondensator te vervangen door neg. roosterspanning.

Rotterdam.

A. B. — Blijkbaar bedóelt u niet het Sept. schema uit R.-E. no. 41 maar het Maart-schema uit no. 42. Bij weglating der tweede antennespoel is hier afstemming mogelijk van eerste spoel met de lampcapaciteit. De selectiviteit zal dan wel minder worden. Dat u met Koomans-toestel kunt ontvangen zonder secondaire spoel wijst op een fout.

De eerste lamp krijgt dan geen plaatspanning meer en de tweede is alleen via de capaciteit rooster-plaat van de eerste aangesloten. Wat de abnormaliteit kan wezen, kunnen we met deze gegevens niet zeggen.

J. v. L. — Een zwevingsontvanger is niet bruikbaar voor telefonieontvangst. Zie blz. 125 regels 5, 6 en 7 van onderen af in genoemd boek. Wel wordt een zwever gebruikt bij een super-heterodyne ontvanger.

Drachten.

B. K. — De kinderachtigheid ligt ten deze bij de H. D. O., die de programma's niet uitvoeriger wenscht te verschaffen; wij zijn bereid ze uitvoeriger op te nemen.

liep hij naar de keuken, mis hoor, keurig zat het nog vast . . . maar weer terug, vrouw-tje mopperend, altijd die deuren ook openlaten, vreeselijke tocht. . . . totdat hij in eens ruw uitviel . . . hou je mond toch, jij met je tocht om dan eenigzins beschaamd denkend aan haar nog niet geheel verdwenen hoest, onlogisch te eindigen met een . . . dat lamme toestel ook. . . .

En thans zaten ze met een mokkend gezicht, in een geen-ongelijk-willen-bekennen-stemming in de zoo gezellig uitzijnde huiskamer. Tenleste besloten ze maar naar bed te gaan.

Na den in-somber stilzwijgen door Hugo gedanen avond-rondgang, overal licht

VOORNAAMSTE OMROEPPROGRAMMA'S

VAN 29 NOVEMBER—5 DECEMBER 1925.

ZIE VOOR TELEFOONGIDS PROGRAMMA-BIJLAGE VORIG NUMMER.

DAVENTRY, 1600 M.

Zondag 29 November.

10.50 Tijdsein, weerber.
3.50—5.50 en 8.20—10.55 Zie Londen.

Maandag 30 November.

10.50 Tijdsein, weerber.
11.20 Het radiokwartet. R. Myrtill, mezzosopraan, S. Wareing, piano. D. Haydn, viool. W. Beer, humor a. d. piano.
1.20—2.20 en 3.35—11.20 Zie Londen.
11.20—12.20 Isham Jones band van de Kit Katclub.

Dinsdag 1 December.

10.50 Tijdsein, weerber.
11.20 Het radiokwartet. G. Cranston, sopraan. S. Tustain, tenor. N. Philips, viool.
1.20—2.20 en 3.35—12.20 Zie Londen.

Woensdag 2 December.

10.50 Tijdsein, weerber.
11.20 Het radiokwartet. M. Champneys, contra-alt. D. Allison, bariton. M. Macandrew, piano.
1.20—2.20 en 3.35—11.20 Zie Londen.
11.20—12.20 Jazzmuziek van het Savoy-hotel.

Donderdag 3 December.

10.50 Tijdsein, weerber.
11.20 Het radiokwartet. L. Trenton, sopraan. H. Hopewell, bariton. G. Pederzani, cither.
1.20—2.20 en 3.35—8.20 Zie Londen.
8.20 Concert uit New-castle. Lang syne on the border. Overture „Chevy Case”, Maafarren. Freebooter Songs, Wallace. A ballad tale. Lament „The flowers of the forest”, Traditional. At sign of „The boot and spur”. Let me the canakin Clink, McEwen. Bring us in good Ala, Holst. Robin adair, Fletsher.

9.05 Voorlezing uit „Whin” en „I hear a sailor” van en door Wilfred Wilson Gibson. Northumbria 200 jaar geleden. „The long pack”, een dramatische vertelling van Northumberland. Canny Newcassel. Off to the races. Blaydon races, Traditional. Down the wagonway, Whittaker, zang. The keel row-Dunhil, zang. Billie boynterry, zang. In the streets of Newcassel. Memories. Tyneside rhapsody, Mumford. Auld lang syne.
11.20—12.20 Zie Londen.

Vrijdag 4 December.

10.50 Tijdsein en weerber.
11.20 Het radiokwartet en R. Goodacre, contra-alt. O. Davis, tenor, The lee sisters, harp en piano.
1.20—2.20 en 4.05—6.50 Zie Londen.
6.50—7.20 Omroep voor Europa.
7.20—11.20 Zie Londen.

11.20—12.20 Het New Princes toronto, orkest en Alfredo en zijn band ban hey New Princes restaurant.

12.20—2.20 Jack Hylton's piccadilly hotel band.

Zaterdag 5 December.

10.50 Tijdsein en weerber.
4.20—12.20 Zie Londen.

LONDEN, 2 L O, 365 M.

Zondag 29 November.

3.50 Puccini herdenking-programma. Causerie door Percy Pitt: Puccini as a man and musician. Het symphony-orkest. M. Licette, sopraan. P. Jones, tenor. Het koor.

4.05 „Witches' dance („Le Villi)”. P. Jones: Dama non vidi mai („Manon Lescaut”). Orkest: Inleiding 3e acte Tosca. M. Licette: Vissi d'arte (Tosca), Dameskoor: Madrigal Manon Lescaut. M. Licette en P. Jones: Duet le acte „La Boheme”. Orkest: Intermezzo Madame Butterfly. P. Jones: Recondita Armonia (Tosca). Orkest en dameskoor: Ave Maria en intermezzo (Suor angelica).

4.50 M. Licette: O mio babbino caro (Gianni Schicchi). Wals La Boheme. Orkest: Voorspel 3e acte Manon Lescaut. M. Licette en P. Jones: duet le acte Madame Butterfly.

5.10 Scenes van Shakespeare's Italy. „De koopman van Venetie”, 2e scene. Portia-Basanio-Nerissa. Romeo en Julia 2e acte 2e scene. Julius Cesar, 3e acte le scene.

8.20 De klokken van St. Mary le bow.
8.35 Kerkdienst.

9.05 Zang door het koor van New college chapel van Oxford. Elijah, Mendelssohn. Song of farewell, Parry. Call to remembrance, Farant.

9.20 Tijdsein, weerber., nieuws.
9.35 New College koor. Hosanna, Weelkes. Jesu dulcis memoria, Vittoria. Kyrie, Palestrina. Motets: Fare is the heaven where happy soules have place, Harris. Voor dubbel koor. O, living will, Stanford. Glory and honour, Wood. Chorale „Now let every tongue adore him”, Bach.

10.00 Vertaalde chineesche gedichten en geschiedenissen door Rose Quong. B. Harrison en E. Howard-Jones, concert voor cello en piano.

10.20 Movements van sonate in A mineur voor cello en piano, Grieg. Walsen van Brahms. Sarabande, Haendel. Allemande, Senaille-Salmon. Studies van Chopin. Songs without words, Mendelssohn. I will walk with my love, Hughes.
10.55 Sluiten.

Maandag 30 November.

1.20 Tijdsein, orgelconcert.
3.35 Lezing: The story of the plum.
4.20 Tijdsein. Vogues and vanities, causerie.

4.35 Concert uit het Palais de danse.
5.35 Kinderuurtje.
6.20 Dansmuziek door het Fryers orkest.
7.00 Oproep door Lord Balfour of Burleigh.
7.20 Tijdsein Big Ben, weerber., nieuws. Lezing: New Zealand-Agricultural possibilities.

7.40 Muziek door de pijpers der Royal Scottish corporation.

7.50 Muziek.
8.00 Lezing: Beagling.
8.20 St. Andrews day. Glasgow: Het versterkte radio-orkest.

8.25 Dundee: Het Dundee gaëlic koor. Wi' a hundred pipers, Mansfield. Flowers a' the forest, Old air. Jock o' Hazeldean, Stephen. Ballad o'Yarrow, Robertson. The wee cooper o fife, Robertson.

8.40 Edingburgh: Schotsche voorlezing door A. Beddie.

8.50 Dundee: Geschiedens door Lord Aberdeen. De pijpers spelen: Oude schotschë dansen etc. The triumph, Diack. Strathspeys and reels, Neil Gow. Flowers of Edingburgh. Strathspeys and reels, Neil Gow. The Hay-makers, Diack.

9.15 Herdenkingsfeest van de Royal scottish corporation. Stanley Baldwin houdt een speech.

9.40 Anne Ballantine: Caller ou, Gray. Doun the Burn, Hook. Wee willie Gray, Robertson. Glasgow: Het orkest: Ouverture „Land of the mountain and the flood”, Mac Cunn.

10.00 A slice of Scottish life, door Allan Macbeth, drama.

10.10 Dr. Archibald Fleming: „The story of St. Andrew”, causerie.

10.20 Tijdsein, weerber., nieuws. Lezing: The stream of life-nature and nurture.

10.50 Het Stirling saxophonekwartet.
11.20 Sluiten.

Dinsdag 1 December.

1.20—2.20 Tijdsein. Lunchmuziek Holborn-restaurant.

3.35 Lezing: Music.
4.20 Tijdsein. Causerie: Mary Somerville-Pioneer.

4.35 Orgel- en orkestmuziek van Shepherd's Bush pavilion.

5.35 Kinderuurtje.
6.20 Cavour dansband.

7.20 Tijdsein Big Ben, weerber., nieuws. Lezing: Copartners in Britain-The Scotsman.

7.45 Muziek.
8.00 Dramatische kritiek.

8.20 Het versterkte Orpheans orkest. o.m. Saxophoonsolo's e.a.

9.15 From my Window-causerie door Philemon.

9.20 December. H. Dederich, piano. Het orkest. A childrens overture, Quilter. Sydney Northcote, volksliedjes. Cold and raw's the night, Traditional. One bright and frosty morning. The lone Husband. Cold's the wind and we's the rain. H. Dederich, piano. The snow is dancing en The Golliwog's cakewalk van

Debussy. Voorlezing uit Pickwickpapers. H. Dederich, piano. Hommage a Mr. Pickwick, Debussy. S. Northcote: Soft footed snow, Lie. Winter, Gardiner. H. Dederich, piano: By smouldering embers en Of salamanders van Mc Dowell. Orkest: The witches ride (Hans en grietje), Humperdinck. Passepied, Delibes.

10.20 Tijdsein, weerber., nieuws. Interview Dame Henrietta Barnet met Prof. Gilbert Murray.

10.50 Jack Howards band en Hilda wards lady syncopators.

12.20 Sluiten.

Woensdag 2 December.

1.20—2.20 Tijdsein. Muziek van het Cour-turiers restaurant.

3.35 Lezing: Applied Geography.

4.20 Tijdsein. My part of the country, causerie.

4.35 Muziek van het Capitoltheater.

5.35 Kinderuurtje. Pianomuziek.

6.20 Dansmuziek Fryers orkest.

7.20 Tijdsein Big Ben, weerber. Voor-dracht: A talk on the woodwind instruments.

7.45 Muziek.

7.55 Tuinierpraatje.

8.00 Voordracht over Kent.

8.20 Een avond in Kent.

9.50 Tijdsein, weerber., nieuws. Lezing: Truth and beauty.

10.20 4e acte van de opera Carmen, Bizet, door de British national opera Co.

10.50—11.20 Het original American man-nenkwartet in negerliedjes en lichte nummers. I. H. Browning, 1e tenor. W. H. Berry, 2e tenor. Ch. E. Drayton, bariton. J. S. Crabbe, bas.

Donderdag 3 December.

1.20—2.20 Tijdsein. Gramfoonmuziek.

3.35 Lezing: Modern poetry, Robert Brid-ges.

4.20 Tijdsein.

4.35 Trocadero themmuziek.

5.35 Kinderuurtje.

6.20 Cavours dansband.

7.00 Padvindersonbulletin.

7.20 Tijdsein Big Ben, weerber., nieuws.

7.35 Lezing: The road in Winter.

7.50 Het Halle orkest. Overture The He-brides, Mendelssohn. A pastoral symphony, Williams.

8.35 Het Village concert. D. Smith, bariton. Het virtuoso kwartet. M. Howard, viool. E. Virgo, viool. R. Jeremy, viola. C. Sharpe, cello. S. Goossenssharp.

9.20 D. Smith met kwartet en harpbegel. Ode to a nightingale.

9.40 Causerie: Readings of poetry.

10.00 Het kwartet. 1e movement van strijk-kwartet No. 1 in a flat. Allegro con brio.

10.10 D. Smith: Song of the cricketers. The Dismantled ship. The Devon maid. The hun-ting song of the seeonee pack.

10.20 Tijdsein, weerber., nieuws.

10.50—12.20 Jazzmuziek van het Savoy-hotel.

Vrijdag 4 December.

1.20—2.20 Tijdsein, lunchmuziek.

3.35 Kinderconcert van de People's concert society. 1. Inleiding. 2. Octet voor strijkmu-ziek en blaasinstrumenten, Schubert. 3. Vijf minuten zang voor het publiek. Deel 2. 1. In-leiding. 2. Derde en vierde deel van het octet voor strijk- en blaasinstrumenten, Schubert.

5.05 H. Warne, bariton en Brenda Boulden. 5.35 Kinderuurtje.

6.20 Dansmuziek door het Fryers orkest.

7.20 Tijdsein Big Ben, weerb., nieuws. Uit-treksel uit de radiobladen.

7.35 Lezing: Thomas Carlyle.

7.45 Muziek.

8.00 Seen on the screen, causerie. Variete. R. Helder, damestenor. R. Munro en B. Mills, L. Hertel duetten voor 2 piano's en humorist.

8.20 Het kwartet. Prelude, Rosse. R. Munro en B. Mills: Piano. Kwartet: Solitude, Meade. R. Helder: Oh sleep why dost thou leave me, Haendel. Northern lament, Brahe. R. Munro en B. Mills: duetten. Kwartet: En bateau. Debussy. R. Helder: Elegie, Massenet. The parkkeeper, burlesque.

9.20 Round de stations.

10.20 Tijdsein, weerb., nieuws. Lezing: The health of an army in the field.

10.50—11.20 Vioolconcert door L. Go-dowsky. Ave Maria, Schubert. Carmen fan-tasie, Bizet. Valse bluette, Drigo. On wings of song, Mendelssohn. La capricieuse, Elgar. A slumber song, Godowsky. Valse caprice, Rubinstein.

Zaterdag 5 December.

1.20 Tijdsein.

4.20 Tijdsein, Causerie: That despised trea-sure the goat.

4.35 Het 2LO-octet en P. Ford, sopraan. E. Coles, bariton.

5.35 Kinderuurtje.

6.20 Cavours dansband.

7.20 Tijdsein Big Ben, weerber., nieuws. Lezing: Fetish worship in central west-Afrika.

7.45 Muziek.

8.00 Lezing door de radio society.

8.20 A gather round Donald Calthrop.

10.20 Tijdsein, weerber., nieuws. Lezing: Amateur football.

10.50—12.20 Jazzmuziek van het Savoyho-tel. De savoy-orphean, De savoy Havana- en the savoy tangoband.

RADIO-PARIJS, 1750 M.

Zondag 29 November.

1.05 Concert Lucien Paris. 1. Marche joyeu-se, Chabrier. 2. Triomphe, L'enfant. 3. Humo-resque, viool, Dvorak. 4. La feria, Lacome. 5. L'ilot, Rachmaninoff. 6. Conte d'hiver, piano, Pugno. 7. Le festin de l'araignee, Rou-sel. 8. If in the great bazar, Woodforde. 9. Tarentelle, cello, Popper. 10. En bateau, De-bussy. 11. Dancing honeymoon, Braham. 12. Danse slave, Dvorak.

2.05 Nieuws.

8.35 Esperantoles door Dr. Corret.

9.05—10.50 Jazzmuziek door de „Merry makers jazz”.

Maandag 30 November.

12.50 Concert Lucien Paris. 1. Cordoba, marsch, Lozano-Salabert. 2. Emo-wals, Rogg Bound-Smet. 3. Legende, vioolsolo, Beuree. 4. Magyar czardas, Michiels. 5. Inquietude, Verdun-Furnari. 6. Serenade sur l'eau, cello, Vidal. 7. O kiss me quick, foxtrott, Muth. 8. Madame Butterfly, fantasie, Puccini. 9. Liro-Fado, Milano. 10. Supreme invocation, viool, Donedu. 11. Madrigal, Gfieviet. 12. Air de bal-let, Fourdrain. 13. Romance sans paroles,

cello, Gresse. 14. Serenade uit de operette „Pepe”e”, Padilla. 15. Twee fragmenten uit de operette „Ta bouche”, Yvain. a) Machi-nalement, foxtrott. b) Un p'tit amant, one-step.

2.05 Nieuws.

2.10 en 4.50 Koersen en Havaspersber.

5.05 Concert, georg. door l'Association des radio-amateurs Français.

6.05 en 8.35 Koersen en Havaspersber.

8.50 Literaire kroniek, M. Fannius. Con-cert met medew. van Mlle. Maria Axarina, zang, en Mme. Lucy Dragon, fluit. 1. Les jeux d'eau a la villa d'este, Liszt, piano: M. Camot. 2. Theaterbericht. 3. Sonate, piano en fluit, Bach, M. Camot en L. Dragon. 4. Chan-sons espagnoles, Mlle. M. Axarina. 5. „L'In-fidele eperdu”, Natanson. Toespraak door den auteur. 6. Chansons Russes, Mlle. Axarina. 7. Solo romantico, Briccialdi, fluit, L. Dragon. 8. Polonaise in mi B-mol majeur, Chopin, piano: M. Camot.

10.20 Sluiten.

Dinsdag 1 December.

12.50 Concert Lucien Paris. 1. Rugby, marsch, L. Boyer. 2. Phi-phi, wals, Christine. 3. Salut d'amour, viool, Elgar. 4. Ko-morn czardas, Michiels. 5. Serenade idyllique, Pesse. 6. Menuet, cellosolo, Ordinaire. 7. Naughty melody, foxtrott, Parsons. 8. Mignon, trio, Thomas-Alder. 9. Eterna Canzone, Cel-nino-Furnari. 10. d'Une prison, vioolsolo, Rey-naldo Hahn. 11. Mazurck, poolsche dans, Sa-labert. 12. Priere d'amour, Chapelier. 13. Chant du soir, cello, Schumann. 14. La sere-nade interrompte, Chapon-Desmoulin. 15. Shimmy doll, foxtrott, Yvain.

2.05 Nieuws.

2.10 en 4.50 Koersen, Havaspersber., weer-berichten.

5.05 Jazzmuziek door „The famous blue jazz”, vioolsolo's: M. Falempin.

6.05 en 8.35 Koersen en Havaspersber.

8.50 Concert georg. door „Radio-art et pensee”, met medew. van het orkest Radio-Paris.

10.20 Sluiten.

Woensdag 2 December.

12.50 Concert Lucien Paris. 1. Bastille, marsch, Jean Savasta. 2. Larmes des fleurs, wals, Risbel-Furnari. 3. Hymne au soleil, viool, Rimsky Korsakoff. 4. A l'Ombre des tamaris, Morisson-Ourdine. 5. Une chanson, Barbirolli-Ourdine. 6. Allegro, cellosolo, Ec-cles-Salmon. 7. Swinging down the lane, fox-trot, Kahn-Wood. 8. Eugene onegin, trio, Tschaiowsky-Canissie. 9. Arlequinade, piano-solo, Ed. Dejan. 10. La prometida, Huguot. 11. Cubano, vioolsolo, Smet. 12. Sur le mode mineur, Marie-Ourdine. 13. Romance, cello-solo, Hummel. 14. En catimini, intermezzo, Rose-Bourne. 15. Somebody loves me, fox-trott, Gerswin-Salabert.

2.05 Nieuws.

2.10 en 4.50 Koersen en Havaspersber.

5.05 Concert georg. door l'Association des radio-amateurs Français.

6.05 en 8.35 Koersen en Havaspersber.

8.50—10.20 Concert door het orkest van Radio-Paris, Auto-, luchtvaart-, en sport-kroniek.

Donderdag 3 December.

12.50 Concert Lucien Paris. 1. El chiquilo, marsch, Smet. 2. Baiser rouge, wals, Dardany.

3. Chanson triste, viool, Tsjaikowsky. 4. Cantilene rustique, Pesse-Chapelier. 5. Andalousie, Delmas-Chapelier. 6. Petite historie, cello, Bachelet. 7. Oui... non, foxtrot, Yvain. 8. Tannhäuser, trio, Wagner-Alder. 9. Serenade divine, Harold de Bozi. 10. Larghetto, vioolsolo, Haendel. 11. Bohema czardas, Michiels. 12. Pastorale Louis XV, Greh-Chapelier. 13. Chant elegiaque, cello, Delune. 14. Dimanche de mai, Marie-Ourdine. 15. Why did I kiss that girl, foxtrot, King-Ray Henderson Salabert.

2.05 Nieuws.
2.10 en 4.50 Koersen en Havaspersber.
5.05 Kinderhalfuurtje.
5.35 Concert. Causerie over: L'Histoire de la chanson.

6.05 Koersen en Havaspersber.
8.35 Esperantobericht. Boekhoudles.
8.50 Koersen en Havaspersber.
9.20--10.20 Concert. Her-uitzending van het concert van het station Le Petit Parisien.

Vrijdag 4 December.

12.50 Concert Lucien Paris. 1. Fantochinette, marsch, Delay. 2. Doloroso, wals, Bernardi-Mouton. 3. Chanson Louis XIII et Pavane, Couperin-Kreiser, vioolsolo. 4. Autonale, Henry Verduin. 5. Chant d'amour, Mas-solini. 6. Enjolement, cellosolo, Bihaud. 7. Dandolo, foxtrot, Herve. 8. Legende du point d'argentan, trio, Fourdrain-Delsaux. 9. Berceuse, pianosolo, Grieg. 10. Elisabeth czardas, Michiels. 11. Serenade, vioolsolo, Dyff. 12. En carriole, Marie-Ourdine. 13. Serenade inattendue, cello, Delune. 14. Mimi en marquise, de Severac-Chapelier. 15. Le rêve de Mado, Aubry. H. Rocasey, foxtrott, Fray-Smet.

2.05 Nieuws.
2.10 en 4.50 Koersen en Havaspersber.
8.35 Slotkoersen en Havaspersber.
8.50 Concert georg. door M. de Valmette. Landbouwkroniek.
10.20 Sluiten.

Zaterdag 5 December.

12.50 Concert Lucien Paris. 1. Olympie, marsch, Graven. 2. Souvenir, wals, Donedu. 3. Demain des l'Aube, viool, Briclot. 4. Roses et coeurs, melodie, Rogg-Bound. 5. Canzone, Marie-Ourdine. 6. Menuet, cello, Mozart. 7. Tea for two, foxtrot, Yomans-Salabert. 8. Samson en Dalila, trio, St. Saens-Alder. 9. Serenade, Denisty. 10. Si vous l'aviez compris, viool, Denza. 11. Menuet russe, Akimenko-Chapelier. 12. A l'ombre des grands bois, Pesse-Chapelier. 13. Vivace, cellosolo, Samartini. 14. Siompre, intermezzo, Guzzi-Buzzi-Ercole. 15. Ciboulette, fantasie, Hahn-Salabert.

2.05 Nieuws.
2.10 en 4.50 Koersen en Havaspersber.
5.05 Concert georg. door l'Association des radio-amateurs Français.
6.05 Koersen en Havaspersber.
8.35 Causerie onder de auspicien van l'Union des grandes associations Françaises. Slotkoersen en Havaspersber.
8.50 Galaconcert, georg. door Le Matin, met medew. van Parijzer artisten.

BRUSSEL, 265 M.

Zondag 29 November.

8.35 Galaconcert, met medew. van Madame Valiez, contra-alt. 1. Overture De Bruiloft

van Figaro, Mozart. 2. Recitatief et air de la Favorite, Donizetti. 3. Allegro van het vioolconcert, Mendelssohn. 4. Au jardin d'amour, Ketelbey. 5. Fantasie voor trompet (Nicolaï), Strauwen. 6. Ballade voor piano (Mille de Herve), Chopin. 7. Fantasie Manon Lescaut, Puccini. 8. Litany, cello (M. Voordecker), Schubert. 9. a) Arioso, Delibes. b) J'ai pardonné, Schumann. c) Les pavots, Lekeu, zang door Mme. Valiez. 10. Dansen van Brahms. 10.20 Nieuws.

Maandag 30 November.

8.35 „De Neurenberger Pop”, operette van A. Adam.
9.20 Nieuws.
9.30 Voortzetting van het concert.
10.20 Nieuws.

Dinsdag 1 December.

5.20 Orkestconcert. 1. La vieille garde, v. Bury. 2. Avril au bois, Gregh. 3. Chanson des cieux, Rico. 4. 2 Pieces pour piano. Widor. 5. Le petit Faust, Herve. 6. Romance voor viool, Marsick. 7. Notre amour, Boelmann. 8. Serenade de Gillotin, Goublier-Walter. 9. 2e Berceuse, cello, Renard. 10. Pantomine, Lacomé.

7.20 Nieuws.

8.35 Concert, georg. door de „Schola Cantorum”, dir. M. Eug. Vandevelde. 1e deel. 1. Alleluja, J. v. Berchem. 2. Mais qui pourrait être celui, Ori. de Massus. 3. Celle qui a facheux mari, P. de Manchicourt. 4. Quand j'aperçoy, Claude Goudimel. 5. Een gilde heeft syn deerne, Josquin Baston. 6. Io tacero, ma nel silenzio mio, C. Gesualdo di Venosa. 7. Trio, Haydn.

9.20 Nieuws. 2e deel. Fragmenten van Stabat Mater, van Astorge. 1. Choeur: Stabat Mater. 2. Solo de basse: Fac me plagis vulnerari. 3. Choeur: Christe, cum sit jam exire. 4. Sonate a trois, Leuliet. 3e deel. 1. La vache egaree, Gevaert. 2. Bellotje, Fl. v. Duysse. 3. Choeur de Noël de la musique de scene pour la piece de F. Timmermans: „Als de ster bleef stille staan”, Eug. Vandevelde. 4. Chanson pour l'Avent: Gij schepper van het lichtewelf, Edo. Tinel. 5. Twee liederen van Charles d'Orleans, Debussy. a) Dieu qu'il la fait bon regarder. b) Yver, vous n'etes pas qu'un villain. 10.20 Nieuws.

Woensdag 2 December.

8.20 Conference documentaire, par l'Innovation.
8.35 De Regimentsdochter, Opera-comique van Donizetti.
10.20 Nieuws.

Donderdag 3 December.

5.20 Kindermatinee met medew. van Mme. Delia. 1. Marche Castillane, Krier. 2. Ma poupee, de Severac. 3. Premiere caresse, Braeckman. 4. a) Trop tard, b) Soeurette. c) Berceuse, Alpaerts. 5. Gavotte des moutons, Martini. 6. Ma jolie danseuse, Ackermans. 7. Vertellingen. 8. Piece enfantine, piano, A. de Boeck. 9. a) Petits pierrots, b) C'est dimanche, Anna de Boodt, 10. Bonsoir papa, Denisty.

6.20 Nieuws.

8.20 Causerie. Conference sull'arte Italiana Il trecento) tenuta dal Dott. Nino Salvaneschi. 8.30 Fransche vertaling van de Italiaansche lezing, gegeven door Nino Salvaneschi-letterkundige.

8.35 Causerie door P. Agnellon, oorlogsblinde, stichter van l'oeuvre Nationale des aveugles de Belgique.

8.50 Galaconcert door blinde artisten. Mlle. Germaine Vandenplas, zang. M. Marcel Bady, oorlogsblinde, viool.

9.20 Nieuws.

9.30 Hervatting van het concert.

10.20 Nieuws.

Vrijdag 4 December.

8.35 Sportlezing door M. Fernand Germain. 8.50 Galaconcert, gewijd aan de jacht, met medew. van M. Paelman, bas en de jacht-hoornisten van de Royal St. Hubert te Brussel. Gedichten voorlezing door M. Theo Fleischmann, letterkundige. 1. Overture de la chasse du jeune Henri, Mehul. 2. a) La chasse, piano, Mendelssohn. b) La chasse, piano, Schumann. 3. La chasse, orkest, Haydn. 4. Gedichten. 5. Le cor (M. Paelman en de jachthoornblazers van de St. Hubert), Flechier. 6. La chasse, Gossec. 7. Sonnerie des cors. 8. Le braconnier, Lortzing. 9. La chasse (commentaires et sonneries). 10. Fete des chasseurs, orkest en hoornisten, Sellenick.
10.20 Nieuws.

Zaterdag 5 December.

5.20 Kinderconcert. Bezoek van St. Nicolaas met zang en muziek.

6.20 Nieuws.

8.20 Lezing over de Vlaamsche letterkunde, door H. M. Teirlinck.

8.35 Lichte muziek door het radio-orkest.

9.20 Nieuws.

9.30 Galaconcert, met medew. van Melle. Mergan, zang en M. Charles Scharkes, piano. 1. Marche du couronnement, orkest, Elgar. 2. Groote aria van De Barbier van Sevilla, Rossini-Mlle. Mergan, zang. 3. Nocturne, Faure. b) Humoresque, Rachmaninoff-M. Scharres, piano. 4. Twee dansen, orkest, Brahms. 5. a) Chant d'automne, b) La rose de Sadi-Mlle. Mergan, zang, Huybrecht. 6. a) Elegie, Rachmaninoff. b) Allegro de concert, Granados. 7. La joyeuse marche, orkest, Chabrier.
10.20 Nieuws.

HILVERS. DR. OMR, 1050 M.

lederen werkdag:

12.00 en 7.30 Politiebericht.

8.00 en 10.00 Persberichten etc. (Vanwege het Persbureau Vaz Dias).

Zondag 29 November.

8.30--9.30 Morgenwijding. Spreker: Dr. van den Vrindenborgh. Zangsoliste: Mevr. van den Vrindenborgh, o.a. Cantate van Bach.

10.00 Uitzending van den kerkdienst der Nederlandsch Hervormde Gemeente van Rotterdam, in de Groofe of St. Laurenskerk. Voorganger: Ds. A. C. G. den Hertog.

5.30 n.m.: Uitzending Kerkdienst der Gereform. kerk te Hilversum, a. d. Nieuweg. Voorganger: Ds. W. Tom Wz.

8.00 Sportuitslagen en persber. Vaz Diaz. 8.10 Concert door het H. D. O. orkest. Soliste: Mevr. Ruimen-Dubois, viool.

Maandag 30 November.

5.00--6.00 Kinderuurtje, verzorgd door Mevr. Ant. v. Dijk.

6.45--7.15 Huishoudhalfuurtje. Spreker: De heer J. L. Stellingwerf, leeraar Gooische Huis-

houschool, over: Wat zullen we onze kinderen voor lectuur geven.

7.15—7.30 Radio-kwartierje.

8.10 Concert door het concertgebouwsxtet: Jaap Spaanderman, piano. Nic. Klasen, fluit. G. Blanchard, Hobo. Willem Broom, klarinet. H. Tak, Waldhoorn. J. S. de Groen, Fagot.

Dinsdag 1 December.

8.10 R. Katholieke omroep-avond. Mej. L. Wijngaarden, lid v. h. Mengelbergorkest, viool. 1. Concert voor viool d-moll; Tartini. a) Allegro, b) Grave, c) Presto. 2. Chanson Louis Treize et Pavine, Couperin, Kreisler. 3. Andante D-dur concert, Mozart, met orkest-begel. 4. Quasi pall lato, Jos Sük. 5. Appassionato, Jos Sük. Spreker: Pater Idefonses O. C., spreekt over: „Reddingswerk van de Dokter Ariens Vereeniging”. Hier tusschen-door concert door het H. D. O.-orkest.

Woensdag 2 December.

6.00—8.00 H. D. O.-orkest, vooravondconcert.

8.10 Avond van de Chr. Radiover. Mr. Dr. A. A. van Rhijn, van Amsterdam houdt een lezing.

Donderdag 3 December.

6.00—6.45 Concert door het H. D. O. Ork. onder leiding van L. Schmidt.

6.45—7.15 Huishoudhalfuurtje, vanwege de R. K. Huish. school.

7.20—8.00 Letterkundige lezing over: Het lezen van boeken, door Dr. Ritter.

8.15 Concert uit het Concertgebouw te Amsterdam. Het Concertgebouworkest onder leiding van Pierre Monteux. Vioolsolo's door Alma Moodie. 1. Balletsuite „Chephale es prochris, Gretry. 2. Violooncert op. 29, Krenek. 3. Scherzo 2e Symphonie, Emil Enthoven. 4. Tzigane Ravell. Pauze. 4e Symphonie van Beethoven (onder voorbeh.).

Vrijdag 4 December.

7.00—8.00 Concert door het H. D. O. Ork.

8.10—8.25 Optreden van Kees Pruis.

8.25—8.40 Jazzmuziek door de Jazzband The Noisy Follies.

8.40 Lezing door Dr. Easton over: Voorstellingen in den loop der tijden omtrent de plaats van de aarde in het heelal.

9.20—9.40 Jazzmuziek door de Jazzband de Noisy Follies.

9.40—10.00 Kees Pruis in zijn repertoire.

10.10 Slotstuk door orkest.

Zaterdag 5 December.

4.00—5.00 St-Nicolaas concert voor de kinderen, aangeb. door de Mij. de Veluwe, Den Haag.

8.00—9.00 Aankomst van St-Nicolaas. Ontvangst op het station. Het H. D. O.-orkest en verder optreden van ongenoemde artisten.

VAZ-DIAS, AMSTERDAM, 2000 M.

alle Werkdagen:

8.15—8.30 v.m. en 10.00—10.15 v.m. Persberichten.

11.15 v.m. Wisselkoersen.

11.45 v.m.—11.55 v.m.; 12.15—12.30; 1.05—1.20; 3.00—3.30; 4.15—4.30 n.m. Persberichten.

EFFECTENBEURS, AMSTERDAM, 2000 M.

alle Beursdagen:

1.30—2.45 n.m. Koersen en valuta's, elk kwartier (meest code). Zaterdag 10.30—11.30 v.m.

PARIJS „EIFFELTOREN”, 2650 M.

7.00—7.10 Weerbericht.

11.20—11.35 Koersen (behalve Zaterdag en Zondag).

11.35—11.50 Weerbericht.

3.05—3.35 Koersen (behalve Zaterdag en Zondag).

5.50—6.50 Concert, koersen.

6.50—7.20 Eventueel Zondag: Bijeenkomst van de Union des grandes Associations.

7.20—7.35 Weerbericht.

7.35—7.50 Eventueel Zondag: Bijeenkomst van de Union des grandes Associations.

7.50—10.15 Concert (Zondag, Woensdag, Vrijdag en de laatste Zaterdag van iedere maand) 2200 M.

10.30—10.40 Weerbericht (behalve Zondag).

MÜNSTER, 410 M.

Zondag 29 November.

8.20—9.20 Morgenwijding. Mitwirkende Margarete Ernst (Alt), Paderborn. Rundfunkorkest onder leiding van den Kapellmeister Nebe. 1. Choral: Lobe den Herrn, den mächtigen König der Ehren. 2. Brüll; Overture z. Oper: „Das goldene Kreuz”. 3. Geistl. Volkslied: a) O Heiland, reiss die Himmel auf (1623). b) Maria durch 'nen Dornwald ging (1850). 4. Sachini: (1734—86) Triosonate in G-dur: a) op. 1 für 2 Violinen, Cello und Klavier. b) Allegro. c) Largo. d) Menuetto. Arno Schmidt, Max Loher — Arthur Banthau —, am Flügel: Kapellmeister Wilh. Nebe. 5. Geistliche Volkslieder: a) Täublein weiss (1602), b) Bethlehem (1852). 6. Mozart: Andante a. d. Sinfonie G-moll. 7. Choral: Wie soll ich dich empfangen.

3.20—4.20 Zie Elberfeld.

4.20—5.50 Fritz Lau, Glückstadt, leest uit eigen werken: De Notflagg aus „Kopp hoch”; Vör de Laas aus „Kopp hoch”; In de Rumpelkammer „aus Katenlud”; De Klingebütel aus „Helden to huus”; Jochen Undiert; Drees Dreesen; Reinmaken aus „Brandung”.

6.50 Volksbildungskurse „Abteilung Landwirtschaft und Zoologie”. „Gedenket der hungernden Vögel”, von Paul Wemer, Münster.

7.20—7.50 Cornelius — Pfitzner — Roger: Liederabend, Margarete Ernst, Wilhelm Nebe. Cornelius: I. Trauer und Trost: a) Trauer. b) Angedenken. c) Ein Ton. d) An den Traum. e) Treue. f) Trost. II. a) Ist der Himmel darum im Lenz so blau. b) Ich und du (Pfitzner). III. a) Klein Marie. b) Lutschmälchen (Roger).

7.55 Zie Dortmund.

Maandag 30 November.

12.35—1.20 Willy Wittig Humoresken von Mark Twain.

4.20—5.20 Anton Rubinstein, concert van het Rundfunkorkest onder leiding van Kapellmeister Nebe. 1. Ouverture: Dimitri Donskoi. 2. Fantasie a. Das verlorene Paradies; 3. Duetto: a) Der Engel: „Es schwebte ein Engel den Himmel entlang”; b) Waldlied: Der Nachtwind hat in den Bäumen sein Rauschen eingestellt. 4. a) Hochzeitszug a. d. Oper „Feramors”; b) Bajaderentänze I. II. a. d. Oper „Feramors”; 5. Balletmusik a. d. Oper: „Der Dämon”. 6. Duetto: a) Volkslied: Mädlein auf die Wiese gingen; b) Das Vöglein: Glücklich lebt vor Not geboren; c) Beim Scheiden im Garten, wir sassen noch lange. 7. a) Melodie; b) Lichtertanz der Bräute; c) Toreador et Andalouse.

6.35 Volksbildungskurse Abteilung Literatur: „Die deutsche Literatur seit 1870”, von Dr. Krug, Münster.

7.20 Uebertragung des Musikfestes aus der Stadthalle Recklinghausen. Beethoven: 2. Leonoren-Ouverture, 9. Sinfonie für vier Solostimmen, Chor und Orchester. H. Wolff, I. Möller-Gerlach, L. Hess, A. Fischer, Festchor, Festorchester. Musikalische Leitung: Städtischer Musikdirektor Franz Plantenberg. Mitwirkende: Henny Wolff, Berlin (Sopran), Ilse Möller-Gerlach, Bonn (Alt), Kammersänger Karl Erb, München (Tenor), Kammersänger Prof. Ludwig Hess, Berlin (Tenor), Kammer-sänger Prof. Albert Fischer, Berlin (Bass), Domorganist Hans Bachem, Köln (Orgel), städt. Konzertverein Recklinghausen, Städt. Musikverein Gladbeck, Männergesangverein Eintracht Recklinghausen, Städt. Orchester Essen, verstärkt durch Mitglieder d. Städtischen Orchesters Bochum (im Chor 500, im Orchester 97 Mitwirkende). Orgel (71 Register).

Dinsdag 1 December.

12.35—1.20 Concert van het Rundfunkorchester onder leiding van Kapellmeister Nebe. 1. Blon: Der alte Fritz, 2. Beez: Hacketäuer-Marsch, 3. Stork: Titanen-Marsch, 4. Teike: Alte Kameraden, 5. Morena: Gammeljäger-marsch, 6. Herzer: Hoch Heidecksburg, 7. Blankenburg: Abschied der Gladiatoren, 8. Rodeck: Fridericus-Rex-Marsch.

3.35—4.50 Zie Dortmund.

4.55 Zie Dortmund.

5.20—6.20 Zie Dortmund.

6.20 Volksbildungskurse Abteilg. Volkswirtschaft. (Votr. der Wirtschaftsschule Düsseldorf). Gespr. v. Paul Neuhaus-Gobiet).

6.50 Voordracht door Zahnarzt Dr. Eisenstadt-Dortmund: „Die Furcht vor dem Zahnarzt”. Eine psychologische Studie.

7.20—8.05 Einführung in die spanische

K.N.M.L. TE DE BILT, 1100 M.

alle Werkdagen:

10.45 v.m. Weerbericht.

12.55 n.m. Weerbericht.

8.05 n.m. Weerbericht.

Sprache und Kultur von Dr. Heiner mann-Münster.

8.05 Zie Elberfeld.
9.05 Zie Elberfeld.

Woensdag 2 December.

12.35—1.20 Kinderuurtje.
4.50—6.20 Zie Elberfeld.
6.50—7.20 „Volksbildungskurse Abteilung Theatergeschichte": „Die Geschichte des deutschen Theaters" von Dr. Eckert, Elberfeld.

7.40 Lezing „Der Sternhimmel im November" (von Dr. Wegner, Berlin, gesprochen v. Wilh. Wahl).

7.50 „Der Zigeunerbaron". Operette in 3 Akten von J. Schnitzer Musik v. Johann Strauss. Künstlerische Leitung: Oberspielleiter Willi Wittig Musikalische Leitung: Kapellmeister Nebe.

Donderdag 3 December.

12.35—1.50 „Die nationale Suite". Concert van het Rundfunkorkest onder leiding van Kapellmeister Nebe. 1. Frederiksen: Skandinavische Suite: a) Hoch auf dem Berge, b) Auf dem Lande, c) Einzug des Vikings, d) Troll-Tanz. 2. Lütling: Indische Suite: a) Elegie, b) Orientalische Tänze, c) Gartenromanze, d) Indischer Festmarsch, e) Indisches Lied, f) Indischer Trauerzug, g) Bajaderen-Tanz. 3. Bece: Italienische Suite: a) Serenata siciliana, b) Elegia abruzzese, c) Tarantella napoletana. 4. Iwanow: Kaukasische Suite: a) Dans la défilé, b) Dans l'aoule, c) Cortège du Sardare. 5. Leuschner: Erotische Suite: a) Landwirtschaft auf Haiti, b) Tanz der Teufelspriester, c) Menschenopfer u. Orgie, d) Ausklang.

5.20—6.20 Eduard Griegs Kammermusik u. Lyrik. Mitw.: Charlotte Schröder-Osnabrück, Arno Schmidt-Quartett, am Flügel Kapellmeister Nebe. 1. a) Zwei braune Augen: Hab jüngst gesehen 2 Augen braun, b) Beim Sonnenuntergang: Nun sinkt die Sonne nieder sacht, c) Waldwanderung: Du süsse Braut, du holdes Weib. 2. Streichquartett G-moll: a) Un poco Andante, Allegro molto e agitato, b) Romanze, c) Intermezzo, d) Finale: Lento-Presto al Sactarello. 3. Lieder: a) Herbststurm: Im Sommer wie war da so grün der Wald; b) Mit einer Wasserlilie: Sieh, Marie, was ich dir bringe; c) Herbststimmung: Wie waren deine Bäume, o Wald, so frisch belaubt; d) Weihnachtsschnee: Ich geh auf Waldeswegen.

6.45—7.05 Voordracht van Prof. Spiekermann, Münster: „Winterbekämpfung der Obstschädlinge".

7.20—7.50 Spaansche lezing van Dr. Heiner mann, Münster.

7.50 Zie Dortmund.

8.20 Zie Dortmund.

Vrijdag 4 December.

12.35—1.50 Pietro Mascagni. Concert van het Rundfunkorkest onder leiding van den Kapellmeister Nebe. 1. Fantasie a. d. Oper: L' amico Fritz; 2. Intermezzo a. d. Oper: William Ratcliff; 3. Aus-der-Oper: Isbeau; 4. Fantasie a. d. Oper: Il piccolo Morat; 5. Cavalleria rusticana.

3.50 Het spel „Die Schlacht bei Leuthen".
6.20—7.20 Die Entwicklung der Klaviersonate v. Anfängen mis zur Gegenwart von Franz Ludwig, Münster.

7.20—8.05 Einführung in die englische

Sprache und Kultur von Professor Hase, Münster.

8.05 Zie Elberfeld.

Zaterdag 5 December.

12.35—1.50 Paul Lincke. Concert van het Rundfunkorkest onder leiding van den Kapellmeister Nebe. 1. Liberia, Marsch; 2. Im Reiche des Indra; 3. Grigi; 4. Lysostrata, Walzer; 5. Nakiri, Walzer; 6. Venus aus Erden; 7. a) Tröst, b) Lotosblumen, c) Der Weg zum Herzen, d) Türkisches Märchen; 8. Sinnbild, Walzer; 9. Man schwebt dahin.

3.20—4.20 Zie Elberfeld.

4.20—5.20 Zie Elberfeld.

5.35—6.20 Esperanto-Unterricht.

6.20 „Bastelfunk" von Ing. Ernst Schultz, Münster.

6.45 „Einführung in die Klimakunde". 4. Vortrag von Dr. Wegner, Berlin, gespr. v. Paul Neuhaus-Gobiet.

7.20—7.50 Englische Lessestunde von Prof. Hase, Münster.

7.55 Eine Mozart-Gedenkfeier; gest. 5 Dec. 1791. „Bastien und Bastienne". Ein Liederspiel in 1 Akt. Künstlerische Leitung: Willi Wittig. Muzikale leiding: Kapellmeister Nebe.

DORTMUND 283 M.

Zondag 29 November.

8.20—9.20 Morgenwijding (Zie Münster).

11.35—12.20 Kammermusik des Dortmund-Funk-Quartetts (Herren Dolly, Tölg, Schnier, Panzer). 1. Haydn, Streichquartett in D-dur op. 76 Nr.5, Allegretto, Largo. Cantabile e mesto, Menuett, Allegro, Finale. Presto; 2. Beethoven, Streichtrio in G-dur, op. 9 Nr. 1, Adagio, Allegro, con brio, Adagio, ma non-tanto e cantabile, Scherzo, Allegro, Presto.

3.50—5.20 Familie-Concert und beschauliche Plaudereien aus der guten alten Zeit. Programma: 1. Kockert, Mit leichtem Schritt (Marsch), 2. Glinka, Ouverture zu „Ruslan und Ludmilla", 3. E. Bach, Finale aus „Ariele, die Tochter der Luft". 4. Friedmann, Frühling am Rhein. 5. Siede, Sommernachtsfest. 6. Joh. Strauss, Donaulieder (Walzer). 7. Grünecke, Mondschein-Gavotte. 8. Gollnow, Joli, das Mädel ist ein Schläger. 9. Siede, Wiener Schusterjungen-Marsch dazwischen Solovorträge von Mitgliedern des Dortmunder Funkorchesters.

6.20—6.50 Bergmannsgeschichten. 10 en laatste lezing.

6.50—7.20 „Ein Sommernachtstraum" inleiding.

7.20 Zie Münster.

7.55 „Ein Sommernachtstraum" von Shakespeare, mit der Musik von Mendelssohn, Bartholy.

Maandag 30 November.

3.50—4.50 Unterhaltungskonzert. Zie Elberfeld.

4.50—6.20 Konzert des Dortmund-Funk-Orchesters. Suiten. 1. Dvorak, Suite poetique. 2. Mussorgsky, Bilder einer Ausstellung. 3. Weisslander, Schwedische Suite. 4. J. Dvorak, japanische Ballettsuite.

6.50 Volksbildungskurse Abt. Reiseschilderungen. Vortrag Dr. L. Halla: Wallfahrtsorte Indiens und Japans. 5. Vortrag.

7.20 Konzert-Uebertragung des Konzertes

aus Recklinghausen. Beethoven: 3. Leonoren-Ouverture. 9. Sinfonie für vier Solostimmen. Chor und Orchester. H. Wolf, I. Möller-Gerlach, L. Hess, A. Fischer, Festchor, Festorchester. Musikalische Leitung: Städt. Musikdirektor Franz Plantenberg.

Dinsdag 1 December.

3.45—4.50 Ballett-Musik des Dortmund-Funk-Orchesters. 1. Delibes, Fantasie aus „Coppelia". 2. Delibes, Fantasie aus „Sylvia". 3. Ponchielli, Gioconda. 4. Schütte, Recoco-Ballett-Suite.

4.55 „Schön Gretlein", Lieder-Zyklus von Fielitz, gesungen von Frau Erdmann-Hessler, Dortmund.

5.20—6.20 Tschaiowsky-Stunde. 1. Einleitende Worte (Dr. Duske). 2. Sinfonie Nr. 5 in E-moll op. 64 Andante, Allegro con anima, Valse, Allegro moderato, Finale, Andante maestoso. Allegro vivace.

6.20—6.50 Boekbespreking.

6.50 Lezing van Zahnarzt Dr. Eisenstädt, Dortmund: Die Fürcht vor dem Zahnarzt. Eine psychologische Studie.

7.20—8.05 Einführung in die spanische Sprache von Dr. Heiner mann, Münster.

8.05 Sendeoper „Djamileh" von Bizet. Zie Elberfeld.

9.20 Dansmuziek en schalksche Gezegden door Hermann Probst.

Woensdag 2 December.

3.20—6.20 Unterhaltungsstunde. Zie Elberfeld.

6.50 Volksbildungskurse Abt. Theatergeschichte. Dr. Eckert: Die Geschichte d. deutschen Theaters. 6. Abend.

7.40 Lezing Dr. Wegner, Berlin: Das Sternbild im November. Zie Münster.

7.50 „Der Zigeunerbaron" Operette in 3 Akten von Joh. Strauss. Zie Münster.

Donderdag 3 December.

3.35—4.20 Operetten-Nachmittag. (Dortm. Funk-Orchester). Melodiën uit: 1. Sullivan, Mikado; 2. Suppé, Boccacio; 3. Zeller, Vogelhändler; 4. Millöcker, Bettelstudent.

4.20—4.50 Gesänge aus „Tannhäuser" von Rich. Wagner, gesungen von Heinrich Löffler, Essen: 1. Ansprache des Landgrafen; 2. Ein furchbares Verbrechen ward begangen; 3. O du mein holdes Abendstern.

5.20—6.20 Eine Stunde deutsche Ouvertüren. (Dort. Funk-Orchester): 1. Mozart, Figaros Hochzeit; 2. Beethoven, Egmont; 3. Weber, Freischütz; 4. Marschner, Hans Heiling; 5. Mendelssohn, Heimkehr aus der Fremde; 6. Schumann, Geneveva; 7. Schubert, Rosamunde; 8. Nicolai, Lustige Weiber; 9. Wagner, Fliegende Holländer.

6.50 Voordracht van Medizinalrat Dr. Schütt: Rassen-Hygiene.

7.20—7.50 Spaansche lezing van Dr. Heiner mann, Münster.

7.50 Bass-Buffero-Arien aus Lortzings-Opern, gesungen von Heinrich Löffler, Essen. 1. Arie des Bacculos aus „Wildschütz"; 2. Arie des van Bet aus „Zar und Zimmermann"; 3. Auch ich war ein Jüngling mit lockigem Haar.

8.20 „Fern im Süd das schöne Spanien". Grosses spanisches Allerlei, mit dem Erleben von Stierkämpfen und Hahnenkämpfen, mit Besuchen in spanischen Varietés, mit spanischer Volksmusik und Schilderungen spanischer Sitten und Gewohnheiten.

Vrijdag 4 December.

3.50—5.20 „Die Schlacht bei Leuthen“, Schauspiel. Zie Münster.
5.20—6.20 Dvorak-Stunde des Dortmunder Funk-Orchesters. 1. Einleitende Worte (Dr. Duske); 2. Sinfonie Nr. 5 in E-moll, op. 95 „Aus der neuen Welt“, Adagio, Allegro molto, Largo, Scherzo, Molto, vivace, Allegro con fuoco.
6.20—7.20 Franz Ludwig-Münster: „Die Entwicklung der Klaviersonate von ihren Anfängen bis zur Gegenwart“. Zie Münster.

Zaterdag 5 December.

3.20—4.20 Kinderuurtje: Das Urner Spiel von Wilhelm Tell.
4.20—5.30 Namiddag-concert van het Dortmunder Funkorchester. 1. Blankenburg, Abschied der Gladiatoren (Marsch); 2. Spialek, Ouverture z. „Wolgazigeuner“; 3. Raff, Cachoucha (Capriccio); 4. Reznicek, Walzer-Serenade; 5. Sitt, Gavotte; 6. Moussorgsky, Kopac; 7. Brahms, Liebeslieder-Walzer; 8. Dvorak Slavischer Tanz; 9. Carreno, „Kleiner Walzer“; 10. Hühn, Ihr deutschen Frauen (Marsch).
5.35—6.20 Esperanto-les.
7.20—7.50 Engelsche-les.
7.50—8.20 Heitere Lieder, gesungen von Dr. Max Nicolaus.
8.20 Concert.
9.50 Dansmuziek.

ELBERFELD, 259 M.**Zondag 29 November.**

8.20—9.20 Zie Münster.
10.50 Kammermusik. Lutz Goebel (Violine), Robert Grote (Cello), Max Alter (Klavier).
3.20—4.20 Concert v. h. Funkorchest onder leiding van Kapellmeister Max Alter. Solist: Robert Grote (Cello). 1. Ouverture: Rosamunde, Schubert. 2. Haydns Himmelsgrüsse, Fantasie, Urbach. 3. Adagio für Cello-Solo, Bargiel. 4. Valse triste, Sibelius. 5. Larghetto aus der II. Sinfonie, Beethoven. 6. Prelude op. 28, Chopin. 7. Reverie, Vieuxtemps.
4.20—5.50 Fritz Lau, Glückstadt: Rezitationen.
6.20 Lezing van Studienrat Kerst, Elberfeld, über die Neuerwerbung des Nationalmuseums, Berlin: Die attische Göttin.
6.50 Voordracht van Paul Wemer: Gedenket der hungernden Vögel. (Zie Münster).
7.20—7.50 Liederavond Margarete Ernst. (Zie Münster).
7.55 Ein Sommernachtstraum, Lustspiel van Shakespeare. (Zie Dortmund).

Maandag 30 November.

12.35—1.20 Humoresken van Marc Twain. (Zie Münster).
3.20—4.50 Concert van het Funkorchest onder leiding van Kapellmeister Max Alter. Solistin: Frl. Kethy Bruhne (Sopran). 1. Militairmarsch, Schubert. 2. Ouverture I Lituani, Ponchielli. 3. Novelette, Gade. 4. a) Verborgene Liebe, Grieg. b) Im Kahn, Grieg. 5. Romanze, Sibelius. 6. Fantasie aus „Tiefeland“, d'Albert. 7. Gaukler-Tanz aus „Schneeflöckchen“, Rimsky-Korsakoff. 8. a) Im Herbst, Franz. b) Mädchen mit dem roten Mündchen, Franz. 9. Gesang der Wolga-Schiffer, Glazounoff. 10. Deutsch aus der Suite: Aus aller Her-

ren Länder, Moszkowski. 11. Heliotrop, Siede. 12. Sphärenklänge Walzer, Strauss.
4.50—6.20 Konzert. (Zie Dortmund).
6.35—7.05 Oscar Wilde-Vorlesung anlässlich seines Todestages. Einleitung: Dr. Hanns Ullmann. Vorlesung aus seinen Werken: Carl Weinlein.

7.20 Uebertragung des Musikfestes aus der Stadthalle Recklinghausen. Programma: Beethoven: 3. Leonoren-Ouverture, 9. Sinfonie für vier Solostimmen, Chor und Orchester. H. Wolff, I. Möller-Gerlach, L. Hess, A. Fischer.

Dinsdag 1 December.

12.35—1.20 Concert. Zie Münster.
3.35—6.20 Concert. Zie Dortmund.
6.50—7.20 Entdeckungsfahrten nach dem Nordpol, voordracht door Dr. Rudolf Wegener, Berlin.
7.20—8.05 Lezing in de Spaansche taal door Dr. Heinermann, Münster.
8.05 „Djalimeh“, Oper von Bizet.
9.05—9.50 Konzert der Vereinigung zur Pflege der Zithermusik onder leiding van Paul Wolff, Elberfeld. 1. Vorspiel Chor (auf Wunsch), Freiherr v. Reigersberg. 2. Paraphrase über „Der rote Sarafan“, Faustein, (zwei Zithern: O. Bogner P. Köhler). 3. Bourée, Bach (Schossgeigen-Streichquartett). 4. a) Rondo, Grünwald, b) Menuett, Grünwald (Zither: O. Bogner). 5. Mazurka, Wiemawki (Schossgeige: Paul Wolff, am Flügel: Heinz Wolff). 6. Festmarsch, Grünwald (Chor).

Woensdag 2 December.

12.35—1.20 Kinderuurtje. (Zie Münster).
3.20—4.50 Kinderuurtje. Der Kunkheinzelmann erzählt u. a.: Das Märchen vom Dornröchen. Musik vom Funkheinzelmann-Orchester.
4.45—6.20 Concert van het Funkorchest onder leiding van Kapellmeister Max Alter. Solist: Franz Markmann (Flöte). 1. Ouverture: Meeresstille und glückliche Fahrt, Mendelssohn. 2. Andante Sostenuto a. d. 1. Sinfonie, Brahms. 3. Tanz der Irrlichter aus Faust's verdammt, Berlioz. 4. Flötenkonzert, Wetzger. 5. Serenade (für Violine, Cello und Klavier), Oelschlägel. 6. Dem Andenken Beethovens, Fantasie, Urbach. 7. Eine Träne, Mussorgsky. 8. Rokoko-Suite nach alten Meistern, Ralf, a) Gluck: Iphigenie in Aulis, b) Gluck: Gavotte, c) Dittersdorf: Deutscher Tanz, d) Mattheson: Air, e) Rameau: Tambourin. 9. Canzonetta, Schütt. 10. Die guten alten Zeiten, Walzer, Strauss. 11. Frauenherz, Polka-Mazurka, Strauss.
6.50—7.20 Geschichte des deutschen Theaters. 6. Abend. Vortrag Dr. Eckert.
7.20—7.40 Besprechung von literarischen Neuerscheinungen, Dr. V. Eckert.
7.40 Der Sternhimmel im November. Vortrag von Dr. Wegner. Zie Münster.
7.50 „Der Zigeunerbaron“, Operette in 3 Akten. Zie Münster.

Donderdag 3 December.

3.35—4.20 Operetten-Nachmittag. Zie Dortmund.
4.20—4.50 Gesänge aus „Tannhäuser“ von Richard Wagner.
5.20—6.20 Einnie Stunde deutscher Ouverturen. Zie Dortmund.
6.50 Voordracht van Medizinalrat Dr. Schütt: Rassen-Hygiene.

7.20—7.50 Spanische Lesestunde von Dr. Heinermann, Münster. Zie Münster.
7.50 Bass-Buffero-Arien aus Lortzings Opern. Zie Dortmund.
8.20 „Fern im Süd das schöne Spanien“. Zie Dortmund.

Vrijdag 4 December.

12.35—1.20 Konzert. Zie Münster.
3.20—3.50 Konzert des Funkorchesters.
3.50 Die Schlacht bei Leuthen, Schauspiel. Zie Münster.
5.20—6.20 Concert (zie Dortmund).
6.20—7.20 Ludwig: Die Entwicklung der Klaviersonate. Zie Münster.
7.20—8.05 Einführung in die englische Sprache und Kultur von Professor Hase.
8.05 Altdeutsche Poesie in Wort und Gesang (vom 8. bis 13. Jahrhundert). 1. Einleitende Worte von Dr. H. Ulmann. 2. Kampf- und Trutzdichtungen. a) Aus der „Edda“. b) Das Hildebrand-Lied (Fragment), c) Aus dem Gudrunliede (Die Schlacht a. d. Wölpsand). d) Aus dem Nibelungenlied: Brand der Burg Etzels. 3. Episches und Lyrisches: Aus Hartmanns von Aues: Armen Heinrich, b) Aus Wolfram von Eschenbach: Parsival, c) Aus Gottfried von Strassburg: Tristan, d) Aus der Minne- und Ritterdichtung (Vogelweide, Veldecke, Lichtenstein u. s. w.). 3. Religiöse Dichtung. a) Aus Otfrid: „Kris“, b) Aus d. Heliand, c) Merseburger Zaubersprüche, Muspilli: Wessobrunner Gebet.

Zaterdag 5 December.

12.35—1.20 Konzert. (Zie Münster).
3.20—4.20 Jugend-Bühne. Das Urner Spiel von Wilhelm Tell.
4.20—5.20 Eine Stunde stiller Einkehr. Musikalische Darbietungen und Vorlesungen aus Grossmütterchens Jugendtagen. Dichtungen von Theodor Storm; Arno Holz: So einer war auch er (Ged.); Andersen, Märchen: Die Prinzessin auf der Erbe u. a. Jungnickel-Dichtungen. (Kleine Geschichten) door Carl Weinlein.
5.20—5.35 Praatje voor de Huisvrpw.
5.35—6.20 Esperanto-Unterricht. (Zie Münster).
6.50—7.20 Wochenrückblick auf Politik, Wirtschaft, Wissenschaft und Kunst.
7.20—7.50 Engelsche lezing. (Zie Münster).
7.50—9.50 „Im Café Grössenwahn“, schäumende Lyrik: Lieder zur Laute, Brettl-Dichtungen, Chausons, Balladen usw. von Wedekind, Wolzogen, Holz, Ringelnetz, Reimann, Klubund usw.
9.50—10.50 Dansmuziek.

STUTTGART, 443 M.**Zondag 29 November.**

10.50—11.50 Morgenwijding. Advent. Dr. H. Keller, piano en harmonium. Frau Remmele-Egli, alt, A. Morlang, viool, Stadtpfarrer-Hermann Kopp, Degerlach. 1. Koorsvoorspel: Wie soll ich dich empfangen. 2. Evangelie van Lucas, kapittel 17, vers 20 tot 25. 3. Zang: Liebster Herr Jesu, wo bleibst du so lange, Bach. 4. Viool: a) Adagio uit de violosonate e-dur van Bach. b) Andantine F-dur, Padre Martini. 5. Karl Heim: Vom Kommen des Gottesreiches. 6. Zang: a) O Herre Gott, Reger. b) Steht auf ihr lieb. Kinderlein, Reger. 7. a) Franké: Kommst du nicht auch zu mir? b) Thomas von Kempis: Von der Nachfolge Christi. 8. O Jesu Christ

6.20 Weerber., nieuws.

7.35 Lezing: Mark Twain, der grosse Freund und Bewonderer der Schweiz.

7.50 Braziliaansche liederen. Diva Figuiere, zang. M. Siegrist, piano. HuisKapel Gilbert, Hacara op. No. 1. Dolor supremus op. 2 No. 2. Soneto op. 21 No. 3 allen van Nepomuceno. HuisKapel. Pinalh, Percival. A casinha poque-nina, Braga. Trovas roceiras, Percival.

9.10 Nieuws.

Donderdag 3 December.

11.20 Weerber.

12.15 Tijdsein Nauen.

12.20 Weerber., nieuws en koersen.

5.20 Orkestconcert.

5.35 Damesuurtje.

6.20 Weerber., nieuws.

7.35 Engelsche les.

7.50 Volksliederenconcert. Het mannenkwartet. Freunde, lagert euch im Kreise, volkslied. Der fahrende Scholar, Sturm. HuisKapel. Kwartet: Ein Landsknecht, Altdeutsches Soldatenlied, Weber. Der Soldat, Silcher. Schenkenbachs Reiterlied, Volkslied uit 1600. HuisKapel. Kwartet: 2 minneliedjes. Ich fahr dahin en Bunte Blumen, oud-Duitsche volksliedjes. Volksliedjes van Brahms. Erlaube mir fein's maedchen. So wunsch ich ein' gute Nacht. Ach, Englische Schaeferin. Kwartet. Am Brunnen vor dem Thore, Schubert. Lorelei, Silcher. HuisKapel.

9.10 Nieuws.

Vrijdag 4 December.

11.20 Weerber.

12.15 Tijdsein Nauen.

12.20 Weerber., nieuws en koersen.

6.20 Weerber., nieuws.

7.35 Auteuren-avond. Berthard Moser, Schriftsteller en de HuisKapel.

7.50 Scenes uit de 5e acte der tragedie uit den Zwitserschen Boerenoorlog „Adam Zeltner“.

8.05 HuisKapel.

8.20 Voordracht: Lyrisches aus dem un-veroefentlichten Band „Hohe Fahrt“.

8.35 Nieuws en concert door de HuisKapel.

9.10 Nieuws.

Zaterdag 5 December.

11.20 Weerber.

12.15 Tijdsein Nauen.

12.20 Weerber., nieuws en koersen.

4.20 Orkestconcert.

5.35 Handharmonikaclub „Edelweiss“. Cecil, wals. In frohen Stunden, Polka. Aelplerfreuden, wals. Frisch gewagt, marsch. Rosenpolka. Am Strandbad, marsch.

6.20 Weerber., nieuws en kerkgelui van de uricher kerken.

7.35 Voordracht: Die Electriche Raumheizericher kerken.

7.50 Dansmuziek. HuisKapel. Pistonsolo's door G. Widmer, vleugel. Red hot Mama, foxtrot. Sahara, foxtrot. Rio nights, wals. Oh baby, onestep. Nachklaenge aus dem Zillertal, fantasie. Hoch. Italienische Serenade, Klein. Havana, foxtrot. Wiener wals. Polka, Strauss. La town where I was born, foxtrot. Pistonsolo: Le canen, polka. La Tyrolienne, variationen. HuisKapel: Pasadena, foxtrot, Quetti, Tango Milonga. Was machst Du mit dem Knie, Pasa Dobl. Kentucky, foxtrot. Fuer dich mein Schatz..., uit „Orlow“. Take, oh take, foxtrot. Wiener wals. Adrienne, onestep.

9.10 Nieuws.

FRANKFORT a/M., 470 M.

Zondag 29 November.

7.50—8.50 Morgenfeier.

3.20—4.20 Krippenspiel-Aufführung veranstaltet vom Weihnachtsebeswerk 1925.

4.20—5.20 Nachmittagskonzert des Hausorchesters: Gaetano Donizetti (geb. 29. 11. 1797). 1. Ouv. z. Op. „Die Regimentstochter“; 2. Phant. a. d. Op. „Der Liebestrank“; 3. Arie a. d. Op. „Don Sebastiano“: „O Lisbona, alfin ti miro“; 4. Ouv. z. Op. „Don Pasquale“; 5. Arie a. d. Op. „Don Pasquale“: „Bella siccome un angelo“; 6. Melodien a. d. Op. „Lucia di Lammermoor“.

7.50—8.50 Cello-Konzert: 1. Sonate für Cello und Klavier, Frédéric Delius; 2. a) Largo aus der Sonate für Cello und Klavier, Chopin, b) Etüde, Chopin, gearbeitet von Glazounow; 3. Vier Stücke für Cello und Klavier, Ernst Bloch; 4. Adagio und Allegro für Cello und Klavier, Schumann.

9.20—10.20 Oscar Wilde. 1. „Hamlet“-Ouvertüre, Gade; 2. Aus den „Märchen“; 3. Aus dem Roman „Das Bildnis des Dorian Gray“; 4. Aus den Briefen; 5. „Das Martyrium des heiligen Sebastian“, Debussy.

Maandag 30 November.

3.50—5.20 Nachmittagskonzert des Hausorchesters: Die Oper der Woche. 1. „Othello“-Phantasie, Verdi; 2. „Carmen“: a) Vorspiel z. 4. Aufzug, b) Balletmusik, Bizet; 3. „Amélia oder Ein Maskenball“ Phantasie, Verdi; 4. „Eine Nacht in Venedig“ Ouvertüre, Joh. Strauss; 5. „Die jüdin“ Phantasie, Halévy; 6. „Die Meistersinger von Nürnberg“, Einleitung zum 3. Akt. Tanz der Lehrbuben und Festwiese, Wagner.

5.50—6.20 Die Bücherstunde.

6.20—7.50 Funkhochschule.

7.50—8.50 Mozart-Zyklus des Amar-Quartetts Fünfter Abend. 1. Streichquintett in G-Moll (Köchel-Verz. Nr. 516); 2. Klarinettenquintett in A-Dur (Köchel-Verz. Nr. 581).

9.05 Fernempfang auswärtiger Stationen Dritter Versuch.

Dinsdag 1 December.

3.50—5.20 Nachmittagskonzert des Hausorchesters: Neue Tanzschlager. 1. „Schatz, ich traue dir nicht“ Shimmy-Fox, Stransky; 2. „Ich und du“ Valse boston, Engel-Berger; 3. „Moritz, küss mich“ Onestep, Stolz; 4. „Mutti, der Mann“, Foxtrot, Yardner; 5. „Das ist der Erste“ Shimmy-Fox, Flick; 6. „Ti-Ta-To“ Onestep, Formoso; 7. „Rose Petals“ Walzer, Marcelle; 8. „Hier Schlager, Wer dort?“ Mod. Schlager-Potp., Lindemann.

6.20 Uebertragung aus dem Frankfurter Opernhaus „Carmen“.

Woensdag 2 December.

3.50—5.20 Nachmittagskonzert des Hausorchesters: Heitere Ouvertüren. 1. „Si j'étais roi“, Adam; 2. „Die schöne Galathee“, Suppé; 3. „Die verkaufte Braut“, Smetana; 4. „Orpheus in der Unterwelt“, Offenbach; 5. „Der Wildschütz“, Lortzing; 6. „Der Bauer ein Schelm“, Dvorak; 7. „Das Spitzentuch der Königin“, Joh. Strauss; 8. „Fra Diavolo“, Auber.

7.20—8.50 Uebertragung aus dem grossen Saal des Saalbaues Konzert des Schuler'schen Männerchors.

9.05 Koloratur-Konzert. 1. Phant. a. d. Op. „Lakme“, Delibes; 2. Glückchen-Ballade a. d. Op. „Lakme“, Delibes; 3. „Der Vogel im Walde“, Taubert; 4. Arie der Gilda a. d. Op. „Rigoletto“, Verdi; 5. Phant. a. d. Op. „Rigoletto“, Verdi.

Donderdag 3 December.

3.50—5.20 Nachmittagskonzert des Hausorchesters: Operetten von Millöcker. 1. Ouv. z. „Gasparone“; 2. „Mädel, schau!“ Walzer a. „Cousin Bobby“; 3. Potp. a. „Der arme Jonathan“; 4. „Himmelblauer See“, Walzer a. „Das verwunschene Schloss“; 5. Ouv. z. „Der Bettelstudent“; 6. Quadrille a. „Gasparone“; 7. Potp. a. „Der Feldprediger“; 8. „In Reih und Glied“ Marsch a. „Der Probekuss“.

7.50 „Singen Sie mit!“ U. a. Figarò-Arie, „Auf, in den Kampf, Torero“; „Einst spielt ich mit Szepter“; Micaëla-Arie; „Dich, teure Halte“; An der Weser; Der Tod, von Basel; „Mein Mann ist gefahren ins Heu“; „Komm, Zigány“; „Madonna, du bist schöner als der Sonnenschein“; „Ich hab mein Herz in Heidelberg verloren“; „Ein rheinisches Mädchen beim rheinischem Wein“.

Vrijdag 4 December.

9.05 Konzert des Frankfurter Orchester-Vereins: 1. „Per aspera ad astra“, Marsch, E. Urbach; 2. Ouvertüre zur Oper „Wilhelm Tell“, G. Rossini; 3. Mia bella Napoli, Walzer, E. Ohlsen; 4. Czardas aus der Oper „Der Geist des Wojwoden“, L. Grossmann; 5. Musikalische Seifenblasen, Potpourri, E. Urbach; 6. Prinz Eitel Friedrich, Marsch, H. Blankenburg.

Zaterdag 5 December.

3.50—5.20 Nachmittagskonzert des Hausorchesters: Zu Mozarts Todestag. (5. 12. 1791). 1. Aus der Oper „Die Zauberflöte“: a) Ouvertüre, b) Phantasie, c) Arie der Pamina: „Ach, ich fühls“; 2. Sinfonie in Es-Dur („Schwanengesang“), Adagio, Allegro, Adante, Menuett, Finale, Allegro; 3. Aus der Oper „Titus“: a) Ouvertüre, b) Arie der Vitellia; 4. „Ave verum“.

6.50—7.20 Funkhochschule.

7.50 Dramatischer Abend I. „Abrechnung“. Drama von Gustav Wied. II. „Ewig“ Eine Beethovenszene von Arthur Bauer.

UITKNIPRUBRIEK.

No. 5.

Fransche Amateurstations.

- 8AA Riss, 38 bis, bd Ste Beuve, Boulogne-sur-Mer.
8AB Léon Deloy, 55 bd du Mont-Boron, Nice.
8AC Lagier, 4 rue Bel-Air, Marseille.
8AD Roussel, 12 rue Hoche, Juvisy-sur-Orge.
8AE Docteur Pierre Corret, 97 rue Royale, Versailles.
8AF Radio-Club de France, 95 rue de Montceau, Paris.
8AG Colmant, 4 rue Alfred Clamart.
8AH Coze, 7 rue Lalo, Paris.
8AI Léon Gaumont, 12 rue Carducci, Paris.
8AJ Compagnie Française de Radiophonie.
8AK Louis Schroeder, 28 rue Lauriston, Paris.
8AL Abel Godý, 3 rue Joyeuse, Amboise.

Deventer.

H. M. A. — De golf lengten van FF8MS, 6JS, OF3, PBS, f8L, 8LZ, 8BP en b5R zijn ons niet bekend.

Alphen a/d Rijn.

A. v. d. S. — Ten vervolge op ons antwoord in het vorig no. kunnen we u mededeelen, dat onze aandacht werd gevestigd op den reeds jaren bestaanden Hart en Hegeman condensator van 125 $\mu\mu$ F (5-plaats) terwijl nog een 3 plaats van 50 $\mu\mu$ F zal verschijnen.

Maassluis.

A. V. — Beantwoording van uw vraag vindt u zoo volledig mogelijk in het artikel „Welk toestel en welke versterker en hoe die te bouwen” door J. Corver in Radio-Expres No. 47, jaargang 1924, bladz. 668 en volgende.

Ijmuiden.

J. M. — Het eerst door u genoemde schema hebben wij nimmer geprobeerd. Het schema van den heer Ir. Mak uit Radio-Nieuws kunnen wij aanraden. Het zelf bouwen van toestellen met golf lengte-transformatie zouden wij alleen aanbevelen aan degenen die reeds voldoende ervaring in het construeeren van toestellen bezitten.

Het Loo

J. W. — U moet vooral den detector de juiste anodespanning geven. Ook komt de regeling der gloeispanning er vrij nauwkeurig op aan. Als de lampen en transformatoren goed zijn, behoeft geen vervorming op te treden. Juist de hoogvacuum lampen zijn als detector rustiger dan de laagvacuum-lampen zoals uw D1 er een was. Bij het nieuwe door u gedachte schema behoeft u bij gebruik van goede onderdeelen en juiste aanpassing evenmin last van vervorming te hebben. Betreffende uw vraag omtrent de transformatoren moeten wij u het antwoord schuldig blijven, omdat wij den genoemden Franschen valuta-transformator niet kennen en dus geen vergelijking kunnen maken.

Den Balans-versterker en weerstandversterker vindt u in R.-E. No. 36.

Den Haag.

H. E. — Schuren met niet al te fijn amaril-papier. Lampenvolgorde is met de in uw bezit zijnde lampen het beste als volgt: hf. Metal, Detector Metal, 1e lfr. A 406, 2e lfr. B 406.

De verbindingen van de var. condensatoren kunt u maken zoals de kortste verbindingsweg uitkomt.

B. C. — Er zitten geen fouten in uw schema. Toch zouden wij den opzet niet onvoorwaardelijk durven aanbevelen. De Bradley's lijken ons niet noodzakelijk; op de juiste instelling van de microfoonbatterij komt veel aan. 1½ Volts aftakkingen zijn groot genoeg; een totale batterij van 3 Volt lijkt ons wat klein. Probeer u eens tot ca. 8 Volt. Een transformatorversterker is niet zoo goed bruikbaar als een smoorspoelversterker; zie R.-E. Nr. 36 van dit jaar. U zult dan van drie trappen weerstandversterking veel meer plezier hebben. Genoemde lampen mogen maar eenige volts resp. hebben; zij zijn hier nog zeer goed bruikbaar. Voor wisselstroomvoeding zijn noodig een gewone plaatstroom gelijkrichter en een transformator met middenaftakking voor de gloeidraden. Hoe u den bromtoon weg kunt krijgen bij lijn overdracht kunnen wij u niet zeggen; speelt lichtnet inductie geen rol? Probeer u het eens via een transformator.

H. N. — In den regel is smoorspoelversterking zuiverder dan transformatorversterking met de genoemde transformatoren. Vermoedelijk hebben uwe lampen hun emissievermogen gedeeltelijk verloren: een 30 Ohms weerstand op 4 Volts accu is voor de A 110 te weinig; 50 Ohm was beter. Een kabinet van 45 c.M. lengte lijkt ons wat klein. Het voordeel van den super ligt hoofdzakelijk in het overbodig worden van een groote buiten antenne en het zeer gemakkelijk instellen op korte golven. De storing vrijheid wordt niet veel grooter.

Arnhem.

F. W. H. — Wij vreezen dat de aangewezen weg is: vervangen van de transformatoren door nieuwe, van een ander fabrikaat.

F. W. H. — Uw schema is zooals het daar geteekend is, in orde. Zijn alle lampen goed? Kijkt u alle onderdeelen eens nauwkeurig na. Over uw andere toestel kunnen wij weinig zeggen. U gebruikt toch geen roostercondensatoren meer in uw versterker?

Munnekeburen.

A. Y. — 1. Anodespanning detector 60 Volt; hf. lamp idem, of iets hooger.

2. Min hoogspanning bij voorkeur aan plus accu; aan min accu is ook goed.

3. De schakelaar dient om met 2, 3 of 4 lampen te werken.

4. Bij luisteren op 3 lampen wordt de tweede lfr. lamp gebruikt; de eerste kan met den gloeistroomweerstand uitgeschakeld worden.

kijken” . . .

En haar nog half niet begrijpend mees-trekkend, stormde hij naar beneden naar het gaskastje en ja hoor, daar stak eenzaam de toevoerpip van 't fornuis in de lucht en aan de andere zijde de aanvoer van buiten, maar de meter was verdwenen.

„Hoera! jubelde Hugo, dat was het, dat was het, ik had geen aarde” . . .

Zij keek hem verwezen aan, geen aarde, hij zou toch niet . . . zoo druk ook; op kantoor is hij ook altijd zoo aanstellerig-zenuwachtig en nou dit met dat niet-werkende toestel . . . maar reeds had hij handig een koperdraad gehaald; de beide gasbuizen hiermede met elkan-

Maastricht.

M. de R. — 1. Het geluid wordt niet sterker daar de D II lamp geen resp. behoeft; bij mini-wattlampen is dat anders.

2. Een cond. in serie en een in parallelstand zal weinig invloed hebben op de geluidsterkte.

3. De plaatsing der lamp dicht bij andere onderdeelen doet niets ter zake. Bedoeld programma verschijnt vermoedelijk binnenkort.

A. G. — Uw plan lijkt ons goed. De Ferris-smoorspoelen zijn zeer geschikt.

Haarlem.

H. C. — Uw transformatoren kunt u doormeten met een hooge weerstandsvoltmeter en een 4 Voltsbatterij. Het doormeten raden wij u ten eerste eens aan; zijn de batterijen in orde?

Oldenzaal.

C. J. W. S. — A is inderdaad een verbinding. B stelt het tweetal variabele condensatoren voor; 125 à 250 micromicrofarad. Het best is twee afzonderlijke cond. te gebruiken; anders twee stel draaibare en één stel vaste platen.

Middelburg.

H. A. B. — Probeer u eens een veel kleinere roosterbatterij; misschien zal een kleinere lek, b.v. twee vaste lekken van ½ megohm parallel geschakeld, beter voldoen.

Leiden.

F. C. M. — Zie het Draadloos Amateurstation, door J. Corver, 6e druk.

IJ.

X. — De wipschakelaars moet u laten vervallen; de roostercondensatoren in den lfr. versterker moeten liefst door neg. resp. vervangen worden. Zie overigens voor uw combinatie de nrs 28 en 36 van dit blad.

Oldeborn.

M. S. — De oorzaak van het geruisch kan liggen in uw transformator, of in uw lampen. Probeer u eens een en ander tegen andere ex. te verwisselen. Ook een oude anodebatterij zou de schuldige kunnen zijn.

Schagerbrug.

Radionees. — De eenige oplossing is: plaats en motor en gelijkrichter in een geheel gesloten metalen kast, welke met aarde verbonden wordt.

der verbonden en was hij weer naar de huiskamer gesnel; wederom een jubelkreet, een klik in den luidspreker en daar klonk reeds een liefelijke wals door de zich weer in rood licht badende huiskamer . . .

En twee thans volmaakt gelukkige menschen kinderen luisterden dezen avond nog een geheel uur naar de thans dubbel zoo mooi lijkende muziek uit het verre Engeland terwijl buiten de storm loeide en bulderde en de gezelligheid binnen, dank zij de thans werkelijk tot „aarde” geworden zijnde aardverbinding weder geheel was weergekeerd . . .

Utrecht.

P. v. W. — In het tropadyne-schema (pag. 791) moet u zich den lekweerstand geheel wegdenken. Aan de uiteinden van spoel S treden dan wisselende, tegengestelde spanningen op, maar het midden blijft steeds op gelijke potentiaal. Evenzoo is de gloeidraad (die ev. kan worden geaard) op vaste potentiaal. Kring S C₂ brengt dus geen spanningsvariaties op den raamkring. Dit is alleen waar als L_w voldoende grootte bezit. Mogelijk is onze opmerking, dat bij plaatsing van L_w over den roostercond. wél straling zou optreden, minder juist en is dit integendeel uit dit oogpunt bekeken nog beter.

Amersfoort.

J. V. — Beide schema's zijn inderdaad geheel identiek. Het schema in R.-E. Nr. 38 zal met terugkoppeling op den roosterkring van den detector nog aan het genereeren te brengen zijn; een en ander is echter bedoeld om het hanteeren gemakkelijker te maken. U hebt er toch wel aan gedacht dat het kleine condensatorpje zeer klein moet zijn? Het laatste schema (Nr. 28) zal ook niet makkelijker te

hanteeren zijn dan het normale Koomans-schema.

Hoorn.

A. K. — Uw schema lijkt ons goed. Vermoedelijk hebt u last van het microfonisch effect, d.w.z. mechanisch trillen der gloeidraden in de lampen. Wissel de eerste twee lampen eens om, ook kan verplaatsen van den luidsprekerhoorn soms helpen.

Roormond.

J. W. P. — De eerste klokslag bij het Big-Ben signaal geeft den juisten tijd aan. Bij de tijdseintikken geeft de laatste tik den juisten tijd.

Nijmegen.

L. J. B. P. — Bedoelde lampen zijn de A 141 lampen van Philips. Zie schema R.-E. Nr. 28 (toestel voor alle golven, met ingebouwd antennecondensator) en R.-E. Nr. 36 voor versterker. De transformatoren moeten een niet al te hooge transformatie verhouding hebben (b.v. als Pye, of General Radio). Als derde lamp is de A 141 uitstekend bruikbaar.

Goes.

S. C. J. van E. — 1. Bedoeld toestel is voor een volslagen leek niet gemakkelijk te hanteeren; wanneer u echter met een gewoon vierlamps toestel kunt omgaan zal de noodige routine voor dit apparaat vlug genoeg komen.

2. Voor korte golven is dit apparaat zeer goed bruikbaar.

3. Bij goeden bouw is bijvoegen van twee trappen laagfrequent zeer goed mogelijk.

4. Draad liefst zijde van 0,1 m.m., anders katoen of eventueel email.

5. De condensatoren zijn 0,000125 of 0,00025 μ F.

KLEINE ADVERTENTIES.

Prijs 1—5 regels f 2.50; elke regel méér 50 cent, bij vooruitbetaling.

Voor den meest biedende te koop aangeboden:

„Radio Nieuws” van af 1 Juli 1919 tot en met 1 December 1924, met registers.

„Radio Expres” van af No. 2 tot en met ultimo 1924, alles netjes bewaard.

Br. onder letter R. E. 75 bureau van dit blad.

ADVERTENTIËN**RADIO.**

Gezocht een **FLINKE VERTEGENWOORDIGER** op de hoogte der Radio-Techniek en bewijzen van omzet kunnende overleggen. Zonder deze antecedenten onnoodig te reflecteeren. Brieven franco onder motto „Radio-Vertegenwoordiger” Bureau dezer Courant.

Het beste EBONIET voor Radio

dat bijzonder gemakkelijk te bewerken is, bekend voor zuiverheid en taaiheid, dat zich laat zagen, boren, frezen en draaien zonder te breken is:

Trelleborgs IN REGISTERAT **EBONIET**

Grootste voorraad alsook van **CONDENSATORKNOPPEN** bij den Vertegenwoordiger:
W. BLICKMAN, N.Z. Voorburgwal 151huis, Telef. 34422, Amsterdam.
LEVERING ALLEEN AAN DEN HANDEL

Ten einde een goed Radio-Apparaat onder ieders bereik te brengen, vervaardigen wij een 3-lamps apparaat, type P.3, geschikt om te ontvangen op 1, 2 en 3 lampen, geheel compleet f 175.—. Handel bekende kortingen. In iedere plaats actieve vertegenwoordigers gevraagd.

FA RIDDERHOF & VAN DIJK
RADIO-APPARATEN-FABRIEK
BOTHADWARSLAAN 37—39 — ZEIST — Tel. 345

„UTILITY” Capaciteitsvrije Schakelaars

MET KNOP OF MET HEFBOOM

Electrostatistische capaciteit, een van de belangrijkste oorzaken der verliezen in geluidsterkte, is tot het minimale beperkt, terwijl de schakelaars zeer geringe afmetingen hebben. De contacten dezer schakelaars hebben een wrijvende werking zoodat het zuiver contact volkomen gewaarborgd is. Verkrijgbaar voor omschakeling van respectievelijk 1, 2, 3, 4, 5 of 6 contacten

Prijs van 2-polige Schakelaars met **KNOP** en vernikkelden wijzer is f 3.25 per stuk

== Agenten: **VAN SANTEN & Co., Amsterdam** ==

RADIO.

Gezocht een **FLINK MAGAZIJNBEDIENDE** in staat magazijn-administratie te voeren en leiding te geven aan personeel. Gegadigden moeten op de hoogte zijn der Radio-Techniek, anders onnoodig te reflecteeren.

Brieven franco onder motto „Radio-Bediende” Bureau dezer Courant.

Electrotechnische Groothandel te DEN HAAG vraagt voor hare Radio-Afdeling een

BESCHAAFD PERSOON

practisch en theoretisch goed onderlegd en goed met clientèle kunnende omgaan.

Brieven met volledige inlichtingen en zoo mogelijk met portret onder letters G. V. H. aan het Bureau van dit Blad.

WELKE **EXPORTFIRMA OP ENGELAND** HEEFT INTERESSE VOOR

GROOTE PARTIJEN

RADIOLAMPEN

VAN ERKEND PRIMA HOLLANDSCH FABRIKAAT.

Br. onder No. 7990 aan Adv. Bur. „Bolrek” Heerengr. 473, Amsterd.

Filiaal of Depôt

gevraagd van Radiofabriek of Groothandel door instrumentmaker, uitstekend bekend met de Radiobranche en Electrotechniek en in staat goede borg te stellen.

Brieven onder letter G.H. bureau van dit blad.

A. VAN GELDER, v.h. G. N. PRINS.

WATERLOOPLEIN 72 - TEL. 48047 - AMSTERDAM.

Zie onze 4-lamps toestellen van af f 65.—.

Anode Gelijkrichter met lampen compleet in kast f 50.—.

LEVERING VAN RADIO INSTALLATIES IN HUURKOOP. ♦ ONDERDEELLEN VAN DIVERSE FABRIKATEN. ♦ DOMINIT EN VARTA ACCUMULATOREN. ♦ LADEN EN HERSTELLEN.

Gebr. Hazelzet - Hoogstraat 132 - Rotterdam.

D.T.W.

Klinken met 1 veer | 0,70
Klinken met 4 veeren - 1,00
Klinken met 5 veeren - 1,20
Hoofdtelefoon - 9,50

Technisch en Radio-Technisch Bureau **VAN GELDER & LOOF**
GEDEMPTTE BURGWAL 22, DEN HAAG. Telefoon 10161.

De Western Electric

Luidspreker

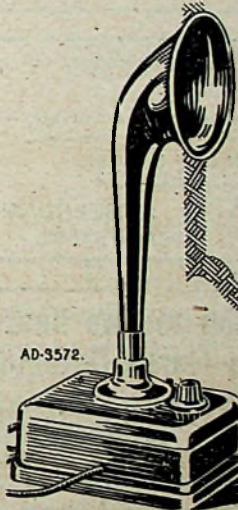
Nº A.D. 3572.

is een combinatie van luidspreker en versterker.

De versterker waarborgt zuiverheid van toon en verhoogt daardoor in hiet geringe mate de genoegens van radio-muziek.

Vraagt inf. en prospectus aan de **Bell Telephone Mfg. Co.**
Scheidestr. 160-162, Telef. 72110.
DEN HAAG.

AD-3572.

DE NEDERLANDSCHE RADIO-BIBLIOTHEEK

UITGAAF VAN N. VEENSTRA TE 'S-GRAVENHAGE

Reeds verschenen deeltjes:

HOE KAN IK DRAADLOOZE TELEFONIE ONTVANGEN?

door J. Corver Prijs f 0.75

FOUTEN IN ONTVANGTOESTELLEN

door J. J. Numans Prijs f 0.90

DE ONZICHTBARE KRACHTEN DER RADIO-TELEFONIE

door N. van Dolder Prijs f 0.75

Alom bij den Boekhandel verkrijgbaar en tegen inzending van het bedrag bij den Uitgever.

BELANGRIJKE VEILING

wegens faillissement der E. N. F. R. Mij.

op **MAANDAG 30 NOVEMBER** en volgende avonden,

telkens des avonds 7 uur, w.o.:

fraaie Radio-toestellen, fabr. „Ducretet“, Smit & Hooghoudt, Minimax, W. Boosman, N.S.F., enz. enz., circa 70 diverse fabrikaten, verder compl. Zend-installatie fabr. W. Boosman, Zenddynamo's, Brown's e.a., Loudspeakers, Koptelefoons, Accu(laad)inrichtingen, Philips Gelijkrichters, Honing & Spinneweb Spoelen, Variable Condensatoren, Raamantenne's, Meetinstrumenten, enz., compl. Röntgen installatie, fabr. Reiniger Gebbert & Schall A G., Bioscopen, Films, Goerz, Busch e.a., Camera's, Gereedschappen, Kantoorartikelen, enz. enz.

(ALLE FRAAIE ST. NICOLAAS CADEAUX)

in het VEILINGGEBOUW „DE VIJZEL“,
KEIZERSGRACHT 616, AMSTERDAM, Tel. 37167.

Kijkdagen: Zaterdag 28 Nov. van 10-4 uur en des avonds van 7-10 uur
Maandag 30 Nov. van 10-3 uur.

Catalogus op aanvraag verkrijgbaar.

Makelaar N. C. A. J. GROENENDIJK.

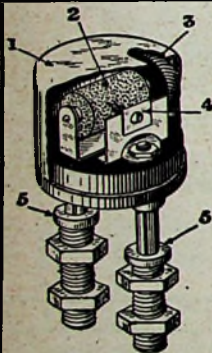
Vierlamps toestel f 75.—, 3 jaar garantie, ook op termijnbetaling.

LISSEN en overige eerste klasse onderdeelen ruim voorradig.
LEVERING OOK AAN DEN HANDEL.

Vraagt onze gratis prijscouranten.

ANDERSEN & POLAK — AMSTERDAM

P. C. HOOFDSTRAAT 40 — Telefoon 26587.

British means best Use a Harlie-Detector

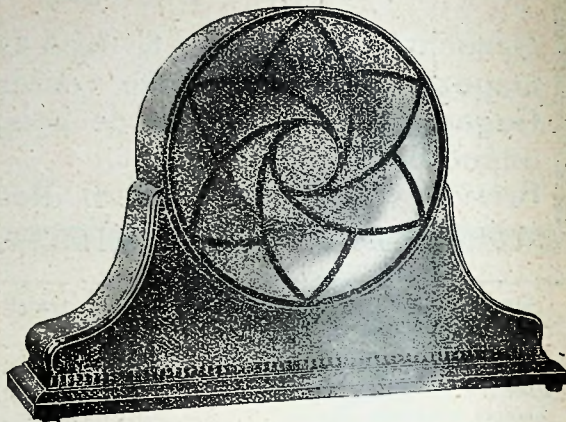
Officially adopted for Wireless instruments on Lifeboats and in the Mercantile Marine

Price f 3.40

Sole Agents Holland & Colonies
VAN HOUTEN & Co.
167 HOODRIJFT, ROTTERDAM.
TEL. 33161.

Vraagt Uw Winkeller.

EEN NIEUWE LUIDSPREKER:

DE „OLA“

De nieuwste Luidspreker niet alleen in model, maar meer nog in constructie.

De „OLA“ is van hout vervaardigd, welk materiaal ook voor geluidseweergave van de beste en fijnste Muziekinstrumenten gebruikt wordt, waardoor metaalklank geheel vervalt.

De „OLA“ wordt geleverd in Mahonie-, Berken- en Notenhoukleur, in twee type's, voor kamer- en zaalgebruik.

Vraagt nog hedon Offerte. Reizigersbezoek op aanvraag.

Fa. J. HAAGMAN, ROTTERDAM.

Nieuwe Binnenweg 81. -- Postbox 409.

HET DRAADLOOS AMATEURSTATION

VOOR ONTVANGST VAN TELEGRAFIE EN TELEFONIE,

uitgave N. Veenstra, 's-Gravenhage, behandelt in hoofdzaak detector- en lampontvangers, versterkers, antennes en de voor meergevoerde amateurs noodzakelijke hulpstukken.

Prijs ingenaaid f 3.75, gebonden f 5.—.

Radio Techn. Bureau „BROADCAST“

SONOYSTRAAT 75 -- Telefoon 54604 -- Postgiro 106640 -- DEN HAAG

Geen mooier en beter SINT-NICOLAAS GESCHENK dan ons

4-lamps ontvangtoestel „THE AIROMASTER“.

Deze vierlamps ontvanger (1 det. plus 3 lampen laagfr.) is uitgerust met General Radio condensatoren (Sec. met fijnregeling), General Radio transformator en voorts alleen prima Amerikaansche onderdeelen.

Dit toestel munt uit door bijzonder zuivere en krachtige weergave der muziek. De bouw van het apparaat is zoodanig, dat het zich ook voor korte golf ontvangst leent.

Prijs geheel compleet met 1 accumulator 27 A. U., 1 anodebatterij 100 Volt, 1 stel luxe gemonteerde spoelen, 1 hoofdtelefoon 2 X 2000 Ohm, 4 lampen (t. w.: 2 A 410, 1 A 406 en 1 Super Ampli) totaal

f 180.—

100 Volt, 1 stel luxe gemonteerde spoelen, 1 hoofdtelefoon 2 X 2000 Ohm, 4 lampen (t. w.: 2 A 410, 1 A 406 en 1 Super Ampli) totaal

**U VRAAGT NAAR EEN RADIO-ACCU?
DAN RADEN WIJ U FABRIKAAT**

AAN, DAAROVER ZIJN NOOIT KLACHTEN.

BERG & BURG
LIJNBAANSGRACHT 231 -- AMSTERDAM -- TEL. 32082

DE
KLEINE

REM U

is een hoofdtelefoon met aardige, nette kleine, vlakke oorschelp.
BIJZONDERE MEMBRAAN-SPANNING!
Klankzuivere luide natuurlijke wedergave met uitschakeling van
alle nevensgeluiden, licht en gemakkelijk.

D. R. P. EN G. M. AN.

EENIG FABRIKANT.

R. MUNDER
BERLIJN W. 50, PASSAUERSTRASSE 19.
VERTEGENWOORDIGER GEVRAAGD.

ERICH MEYLER

DEN HAAG, TELEF. 32720

Fabriek van ISOLEERMATERIAAL
Rotterdam - Zwaanshals 121-126

EBONIET in PLATEN en STAVEN
steeds uit voorraad

DIEPZWART - KLEURVAST - HOOGGLANS-GEPOLIJST

Kwaliteit: DE BESTE - Prijs: DE LAAGSTE

Levering Uitsluitend aan den Handel.

De LEKO DUOLATERALE SPOEL
in onze

PRECISIE SPOELHOUDER

is een

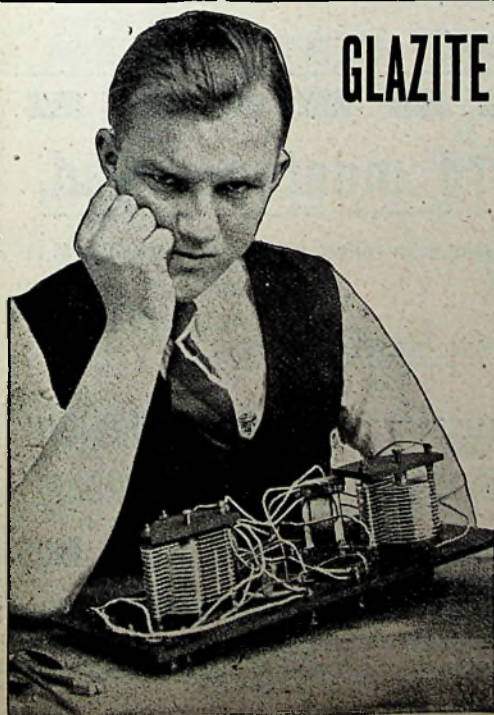
IDEAAL-COMBINATIE

TECHNISCH HANDELSKANTOOR

E. E. VAN KEKEM

UTRECHT - BILTSTRAAT 20 - Tel. 289.

GLAZITE MONTAGEDRAAD

Had ik maar GLAZITE gebruikt!

GLAZITE in verschillende kleuren.
Mijn Liebhren was wiltst du noch mehr?

Verkrijgbaar in rollen van 10.70 per 10 voet of in pakjes van 4 staafjes, elk 2 voet, à 10.80 in vier kleuren.

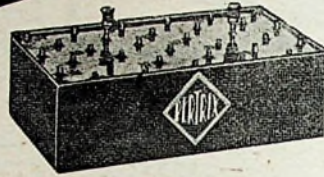
Let op het merk **LEW** op elke rol en elk pakje.

Importeurs: VAN SANTEN & Co., Amsterdam

Pertrix

fabrikaten, zoowel voor **RADIO, VERLICHTING, BEL en TELEFOON**, zijn steeds direct uit voorraad leverbaar.

Vraagt deze bij Uw winkelier en gij zijt tevreden.

Eenig Importeurs:

G. v. KEMPEN & Co.

DEN HAAG

Telefoon 35051

AMPLION

's-WERELDS STANDAARD LUIDSPREKER.

De **Standaard** waarnaar alle andere merken worden beoordeeld.

Geen luidspreker dan de „AMPLION” biedt U een dergelijke groote verscheidenheid van superieure modellen en wel in prijzen van af f 16.50 tot f 192.- en hooger.

Bezoekt de Amplion-Gehoor- en Toonzaal:
van Breestraat 78, Amsterdam -- Telefoon 23378.

PRIJSLIJST GATIS.

GLAZITE Gekleurd montagedraad,

uit voorraad leverbaar in rollen van 10 voet (circa 3½ M.)
per rol f 0.70

LEVERING DOOR MIDDEL VAN HANDELAAREN.

S. M. NIJKERK Jr., Fabrikant en Grossier in Radio-Artikelen

LEIDSCHER GRACHT 96 -- Telefoon 36883 -- AMSTERDAM

RADIO-UMSCHAU.

Het lievelingsblad van alle Radio-vrienden.

Uitgebreide Textinhoud. — Binnen- en Buitenlandsche programma's.

Prijs per ¼ jaar (13 afl.) 4,50 M. + 1,50 M. verzendkosten.

Proefnummer kosteloos.

Verlag der Radio-Umschau te Frankfurt am Main.

ZELFS EEN KIND BOUWT RADIO!!

met onze nieuw systeem Patent-Bouwplaat „RADIONOLA”, wattig ged.

Een 4-Lamps ontvanger.

Kost compleet met alle toebehooren onder langdurige garantie

f 85.— tot f 95.—.

LET WEL ALLE TOEBEHOOREN.

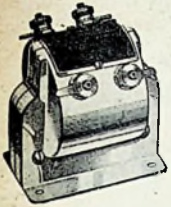
Geen risico!!

— Elk apparaat wordt gratis nagezien.

Bij niet-functioneerende desverlangd geld terug.

Gebr. VAN EMBDEN, Lange Pannekookstraat 24, Rotterdam.

ALL AMERICAN RAULAND TRANSFORMATOREN

Push Pull	Prijs f 15.—
Laagfrequent 1: 3.	" 12.50
" 1: 5.	" 13.50
" 1: 10.	" 13.50
10.000 Mr. of input voor Super Het.	15.—
Middelfrequent voor Super Het.	15.—

Rauland Lyric voor de muzikliefhebbers. Geeft een onvervormde versterking van spraak en muziek

PRIJS f19.50

Vooraanstaande muziekcritici zijn eenstemmig in hun enthousiasme over de ongevenaarde zuivere weergave door dezen transformator verkregen.

Vraagt Uwen leverancier naar het goede en betrouwbare werkschema der All American voor het bouwen van een 8 lamps Super Heterodyne ontvanger, hetwelk gratis wordt verstrekt.

HOOFDVERTEGENWOORDIGING:

NEDERLANDSCH INDUSTRIE KANTOOR

RADIO-AFDEELING

Prinsengracht 475 - Amsterdam - Telef. 33223

N. V.
I. O. ^v/H H. L.

bericht hiermede dat zij met ingang van 1 November als technisch leider van haar Bedrijf heeft aangesteld den Heer

NONNEKENS INGENIEUR

omdat haar principe is:

Slechts het beste is voor haar clientèle
goed genoeg.

Vraagt prijzen aan van onze hypermoderne toestellen of vraagt, geheel vrijblijvend Uwerzijds, bezoek van een onzer Vertegenwoordigers.

NAAMLOOZE VENNOOTSCHAP

INDUSTRIEELE ONDERNEMING

v/h HEUSSEN LABORATORIUM

DEN HAAG, OUDE MOLSTRAAT 30

Telefoons: 15511—35392—10527.

't Wordt een zware operatie, maar...

ELKE RADIOLAMP
*kan volmaakt hersteld
en veranderd worden,
ZELFS WANNEER DE BOL GEBROKEN IS!*

MET GEWOON WATVERBRUIK f 2.—
MET MINIMUM WATVERBRUIK " 2.75
GROOTE TYPES " 4.—

DE PATIENT WORDT KOSTELOOS THUISGEBRACHT

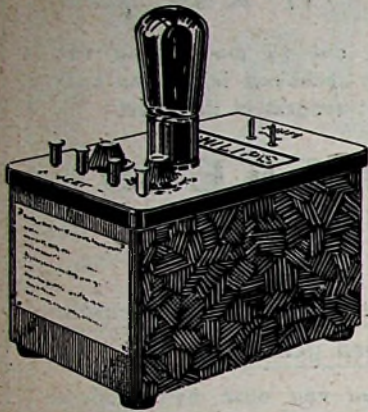
GLOEILAMPENFABRIEK

AMSTERDAM
SINGEL 388 TEL. 36588

TILBURG
BREDASCHEWEG 193 TEL. 1242

"RADIUM"

HOORT MEER EN BETER MET PHILIPS „MINIWATT”

PHILIPS PLAATSPANNING APPARAAT

vervangt

Uwe Anodebatterij en levert de stroom uit het lichtnet.

DE WERKING IS VOLKOMEN
GERUISCHLOOS EN CONSTANT.

Afzonderlijke regelbare aftakking voor Hoogfrequentie-,
Detector- en Laagfrequentie-Lampen.

Energieverbruik onbetekenend (5-10 Watt).

— Volkomen omzetting van wissel- in gelijkstroom. —

Prijs compleet, met speciale lamp, slechts
f 55.—.

PHILIPS -- 9000 NED. ARBEIDERS -- EINDHOVEN

HOORT MEER EN BETER MET PHILIPS „MINIWATT”

ONZE UITMUNTENDE

1 VOLTS-SERIE

IS THANS AANGEVULD MET EEN SCHITTERENDE

KRACHTLAMP VOOR

EINDVERSTERKING

PHILIPS „MINIWATT” B 105

WAT B 406 IS VOOR DE 4-VOLTS SERIE, IS

B 105 VOOR DE 1-VOLT REEKS.

PRIJS SLECHTS fl. 8.-.

PHILIPS -- 9000 NED. ARBEIDERS -- EINDHOVEN

NEUTRON KORTE GOLF SPOELEN

f 2.10 per stel van 5 stuks

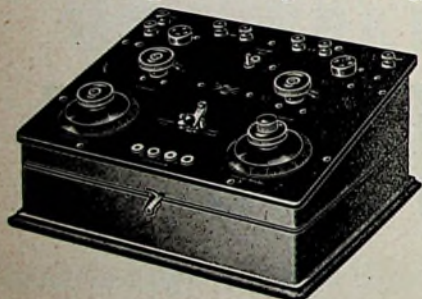
U bereikt een groote verbetering in de ontvangst van korte golf stations door het gebruik van NEUTRON korte-golf spoelen.

Elk stel is verpakt in een doos met het merk „NEUTRON” er op en voorzien van een beproevingscertificaat van de FARADAY HOUSE TESTING LABORATORIES te LONDON.

Importeurs: VAN SANTEN & Co., AMSTERDAM.

Handel Mij. R. S. STOKVIS & ZONEN.
ROTTERDAM.
Afdeeling **RADIO** AMSTERDAM - GRONINGEN.

Eenigste Vertegenwoordigers voor Nederland & Koloniën der
„Sterling” Tel. & Electr. Comp. Ltd.

Uit voorraad leverbaar:

„FRIHO” KRISTALDETECTORS EN TELEFOONS.
„BRADLEY” VARIABELE WEERSTANDEN.
„UNITED” TRANSFORMATOREN.
„H. & H.” (NUTMEG) MATERIAAL.
„NEUTRON” WIRELESS CRYSTAL.

DE „ANODE” GELIJKRICHTER

PATENT MUNTYAN-FISCHER.

IS OP DE MARKT EN BIJ DEN HANDEL VERKRIJGBAAR.

ZIE BESCHRIJVING IN ALLE VOORAANSTAANDE VAKBLADEN.

REEDS NU ZIJN HONDERDEN AFGELEVERD!!!

GEBRUIKT ALS GLOEIBATTERIJ

DOMINIT ACCUMULATOREN!

Maatschappij tot Exploitatie der Patenten Muntyan-Fischer
Heerengracht 291, AMSTERDAM. Tel. 36948.

ELK RADIO-TOESTEL

geeft belangrijk betere resultaten in combinatie met

DEN NIEUWEN LORENZ-LUIDSPREKER

Grootere gevoeligheid -- Grootere geluidsterkte -- Betere kwaliteit

Verkrijgbaar bij de betere radio-zaken.

Waar nog niet, wende men zich direct tot het

f 55.- Bureau voor Nederland der C. LORENZ A.-G., AFDEELING RADIO **f 55.-**
C.E.B., L. v. Meerdervoort 30, Tel. 35277, DEN HAAG

GEHEEL NIEUW

IS DE

ELITE-REINARTZ-SPOEL.

Zie de gunstige beoordeling in R.-E. no. 37.

Met schemaboekje. **f 4,50.**

Alleenverkoop voor Nederland en Koloniën.

A. F. M. HAZELZET - Rotterdam - Steiger 9.
TELEFOON 3114.

MEETINSTRUMENTEN

St. Nicolaas aanbieding

- Voltmeters, meetbereik: 6, 8, 16, 18 Volt f 3.95
 " miniatuur uitvoering: 6 " " 4.—
 " " " 12-120 " " 5.25
 " " " 2-0-2 Amp. " 3.50
 Milliampère Meters: 3-0-3, 6-0-6, 30-030 14.—
 Inbouw Meters: 6, 12, 20, 30 Volt . . . " 5.10
 Radio Voltmeters: 12-120 Volt " 8.—

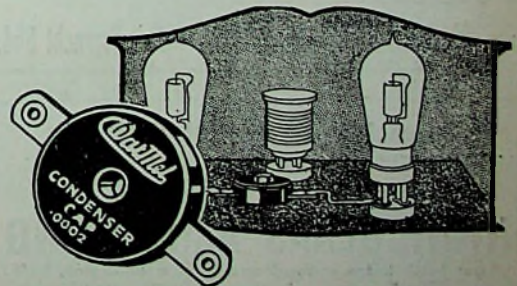
Alle meters zijn in fijn vernikkelde uitvoering,
met bijbehorend imitatie lederen étul.

Ned. Radiohandel DEN HAAG
ANNA PAULOWNASTR. 49

GROOTE KEUZE GELEGENHEIDS- GESCHENKEN!

Philips gelijkrichter.	f 29.50
„Anode” ”	„ 37.50
Ampèremeter (inbouw) 3 Amp.	„ 5.50
Voltmeter (inbouw) 6 Volt.	„ 5.50
Voltmeter (sifom) 0—6 en 0—120 Volt	„ 8.50
N. en K. telefoon, dubbel 2 X 2000 Ohm	„ 9.80
„Germany” telefoon, 2000 Ohm enkel.	„ 3.85
Milli-Amp.meter (draaispoel) 0-3, 0-25, 0-50	„ 9.50
Soldeerbout „Nutmeg”.	„ 6.25
Accu „Dominit” 4 Volt	„ 9.40
Kristal detector (Harlie)	„ 3.40
„Lorenz” luidspreker	„ 55.—
„Seibt” ”	„ 50.—
„Ethovox” ”	„ 72.—
„Brown” ”	„ 70.—
„Amigo” ”	„ 32.50
„Sferavox” ”	„ 39.—
„Mix & Genest” luidspreker.	„ 55.—
„Amplion” luidspreker	vanaf „ 16.50
„Dulcivox” ”	„ 28.—
„Gecophone” ”	„ 68.50
General Radio Golfmeter, 200—600 meter	„ 25.—
Philipslamp B 406	„ 8.—

„WATMEL” Condensators

Een **BETERE** mica-condensator dan die welke U tot desver gebruikte.

Uw leverancier heeft ze in voorraad. Vraag er hem naar!

IMPORTEUR:

A. A. POSTHUMUS -- BAARN.

BEL EVEN TECHN. BUR. VERSEVELDT

3 4 9 6 9

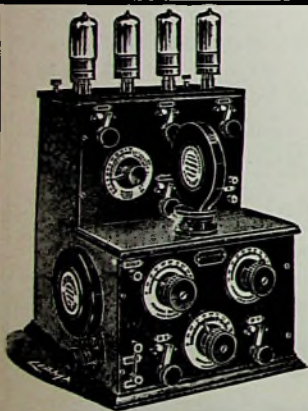
PIET HEINSTR. 87, DEN HAAG

PLAATSTROOM-APPARATEN
 GECONSTRUEERD MET
FERRIX TRANSFORMATOREN
 EN
FERRIX SMOORSPOELEN
 garandeeren volkomen succes.

Een **TWEEDE DRUK** van onze brochure
 „Constructie en Werking van Plaatstroomapparaten”,
 uitgebreid met eenige nieuwe schema's is zoo juist
 verschenen!

Toezending geschiedt gratis op aanvraag tegen in-
 zending van f 0.10 voor porto en verzendkosten.

Handelsmij. VAN SETERS & Co.
 Nassau Ouwkerkstraat 3 - Den Haag.

DUCRETET
TOESTELLEN
 TYPE A4 (VIERLAMPS)
 Prijs, incl. lampen f 180.—

MIX & GENEST
FABRIKATEN
 Luidspreker . . . f 55.—
 Dubb. hoofdb. telef. f 9.—
 Veelv. aansluitdoos f 2.25

Importeur: **Ph. J. SCHUT** -- Amsterdam -- Keizersgracht 684.

Radlotechnisch Bureau „DE OMROEP”
 FAHRENHEITSTRAAT 409 — DEN HAAG.
 POSTGIRO 37014.

SINT-NICOLAAS AANBIEDING

Wij leveren het 3-lamps ontvangtoestel „Universum-Auto”, 1 HF,
 1 Det. en 1 LF, van prima onderdeelen, compleet met 3 Philips-
 miniatuurlampen, 10 luxe gemonteerde spoelen, 1 Varta-accu 27 A.U.,
 1 Patrix anode batt. 90 Volt, 1 S.F.R. of N. & K. telefoon, 2 X 2000
 Ohm (geeft op antenne van 25 meter goede luidsprekersterkte)
 prijs f 130.—, thans ad f 110.—.

4-Lamps idem 1 HF, 1 Det., 2 LF, geheel als boven met 2 Philips
 A 410 en 2 B 406 lampen, prijs f 150.—, thans ad f 130.—.

Uit voorraad leverbaar: Luidsprekers: Brown H f 70.—, Eihovox f 72.—,
 Lorenz f 65.—, H. & H. Aftardinner f 50.—, Sterling Baby f 33.—, Sterling
 Dinkle f 20.—, Pathé f 34.—, Deutsche Telefunken Werke f 12.—, Amplion
 A.R. 19 f 75.50, Luidsprekende Telefoon Schuchhardt f 11.50, Telefoons:
 N. & K. f 9.50, Lorenz f 12.50, Schuchhardt f 7.50, S. F. R. f 7.50.
 L.F. Transformatoren: P.Y.E. f 15.—, Ferrix, alle verh., f 5.50, Transforma
 Super f 10.—, Ampla f 2.50, Transformatoren Ferrix, voor plaatstroombelijt-
 richters, A.D. f 5.40, E.D. f 9.50. Smoorspoelen hiervoor A.T. f 1 f 5.50, E 50
 f 5.50. (Brochure gratis) **WEDERVERKOOPERS RABAT.**

Geef hem met **St. Nicolaas**
 de beste **LUIDSPREKER** welke er op de markt is.
 Geef hem een **Brown Luidspreker**

Elke betere winkeller zal U met ge-
 noegen een **BROWN** demonstreeren.

-- N.V. TECHNISCHE --
HANDEL-MAATSCHAPPIJ

STADHOUDERSKADE 65 -- AMSTERDAM -- Tel. 22883

Alleenvertegenwoordigers voor Holland en Koloniën der
TELEGRAPH CONDENSER Co. LTD., LONDEN
 en der firma **S. G. BROWN LTD., LONDEN**

Eischt **R.B. SMOORSPOELEN!**

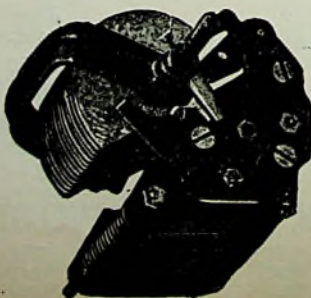
De firma **VERSEVELDT**, den Haag, schreef ons:

„Aangenaam is het mij U door dezen te be-
 richten, dat de door U in den handel gebrachte
 smoorspoelen mij in elk opzicht voldoen. Niet
 alleen wat enorme geluidsterkte betreft, doch
 vooral de onovertroffen zuiverheid bij alle
 toonvariaties kenmerken zich in Uw smoor-
 spoelen”.

ELECTROTECHNISCH- EN RADIO-BUREAU
R. E. M. BAUDET,
WEVERSLAAN 34 -- Postrekening No. 31299 -- VOORBURG

RADIO **A. E. GERRETSEN**
NASSAUKADE 338, AMSTERDAM, TELEF. 28711
 -- ZIE ONZE 4-LAMPS ONTVANG-TOESTELLEN, --
 -- 75 GULDEN. 3-LAMPS 65 GULDEN. --

N. v. E. LEHNER's Handelsonderneming
TEL. 52159 AMSTERDAM AMSTEL 67

De constructie,
 waarop U wacht,
 de

**ULTRA-
 CONDENSATOR**

even gemakkelijk
 voor korte-
 als voor lange golf.